

UDRUGA "KAZALIŠTE, VIZUALNE UMJETNOSTI
I KULTURA GLUHIH

GLOBAL DEAF RENAISSANCE
17th WORLD CONGRESS OF THE WORLD FEDERATION OF THE DEAF 2011
DURBAN - SOUTH AFRICA

ISSN 1845 - 8122

god. 7, broj 26, 27 i 28, 2011.

SADRŽAJ

1. Riječ urednika	3
2. Događanja: Global Deaf Renaissance	3
3. Kolumna: Bicikli kacige i putovanja	18
4. Razmišljanja: Ujedinjenje ili propast	19
5. Događanja: Festival Clin D'Oeil	21
6. Razmišljanja: Kazališna predstava gulliverovo putovanje	25
7. Zanimljivosti: Trka kao ostvarenje životnog sna	26
8. Događanja: Seminar za korisnike UMP	27
9. Razmišljanja: Film Signs of Silence	29
10. Događanja: Tišina u zagrljaju Jadranskog vala	31
11. Zanimljivosti: Surdizam	34
12. Zanimljivosti: Budo na super Talent Showu	38
13. Zanimljivosti: Japanski humor Gluhih	40
14. Zanimljivosti: Gluha djevojčica glazbenim talentom zbunila liječnike	41
15. Zanimljivosti: Japanska kultura Gluhih	42
16. Zanimljivosti: Sreća ili nesreća	42
17. Zanimljivosti: Gluhi ljudi mogu "razviti super vid"	43
18. Zanimljivosti: Svjetlovir je neobično glazbalo čiji zvuk "čuju" i gluhi	44
19. Zanimljivosti: Nebojša Vavra ekskluzivno za NINA-u	45
20. Zanimljivosti: Eva Longoria	46
21. Zanimljivosti: Lady GaGa	46
22. Zanimljivosti: Prvi i jedini gluhi borac u UFC-u, Matt Hamill	47
23. Stripoteka	48

"Pljesak jedne ruke" - Časopis Udruge "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN" - izlazi 4 puta godišnje.

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

Telefon: 385 1 618 12 90

Telefaks: 385 1 294 92 75

E-mail: dlan@crodeafweb.net

Web stranica: www.dlan.crodeafweb.net

Žiro-račun: 2402006-1100074154 (Erste Bank)

Matični broj: 1608037

Odgovorni urednik: Angel Naumovski

Glavna urednica: Petra Podhorsky

Lektura: Ana Užbinec

Tisak: Tiskara Ban

Ovaj časopis je financiran sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport

Riječ urednika

Dragi čitatelji Pljeska!

Ovaj broj nam donosi izvještaje sa Svjetskog kongresa gluhih i festivala u Reimsu koji su se održali u srpnju ove godine, a posjetili su ih članovi „Dlana“ u različitim sastavima.

Još se pojavljuju tragovi i zapisi starijih događaja, predstave Gulliverova putovanja i filma SOS – Znaci tišine, što je znak da je odjek pozitivan te da su to bili vrhunski događaji proljetos u Zagrebu za

našu gluha (kulturnu) populaciju. Još nas jedan vrhunski događaj (i doživljaj) očekuje neposredno prije objavljivanja ovog broja (dvo-broja) Pljeska. Naime, u Zagrebu gostuje gluha češka glumica i profesorica drame u školi za gluhe, koja je i zamjenica ravnateljice kazališta, a više ste o njoj mogli čitati u prošlom broju časopisa.

U KNAP-u će biti održana njezina predstava (performans) Ružno pače, kao i radionica za gluhe polaznike glume udruge „Dlan“.

Dakle, moja imenjakinja je imala tri sna, od kojih su se dva u cijelosti ispunila. Moj san će tek dobiti oblike sudjelovanjem na toj radionici, i to je jedan od tri.

Bitno je da se barem jedan u cijelosti ispuni.

Do idućeg broja, srdačno Vas pozdravljam i blagoslivljam,

Petra

đanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - do

„GLOBAL DEAF RENAISSANCE“ “GLOBALNI PREPOROD GLUHIH”

**XVI WORLD CONGRESS OF
THE WORLD FEDERATION
OF THE DEAF**

**18. – 24. srpanj 2011., DURBAN,
SOUTH AFRICA**

U Durbanu na XVI. svjetskom kongresu Svjetske federacije gluhih, 18.-24. srpnja 2011. bili su Angel Naumovski, predsjednik Udruge „Kazalište, vizualna

umjetnost i kultura gluhih – DLAN“ i članovi Ružica Kežman i Goran Matijević. Ovim putem zahvaljujemo Ministarstvu kulture i Gradskom uredu za obrazovanje, kulturu i šport za pokrivanje svih troškova koji su nam omogućili prisustvovanje na kongresu na kojem su održana brojna predavanja pod glavnom temom „Globalni preporod gluhih“.

„Mi gluhi dolazimo zajedno kako bismo dijelili našu kulturnu baštinu, poboljšali dobrobit, pokazali napredak naših ljudskih prava i naš bogat doprinos globalnom prosperitetu, pokazali da smo sastavni dio ljudske raznolikosti u svijetu i njegov razvoj. Mi smo došli učiti jedni od drugih, kako bi se aktivno dijelile zajedničke odgovornosti među nama i u ostatku svijeta.

Došli smo zajedno na ovaj kongres da vidimo trenutačne promjene i buduće izazove s kojima se suočava gluha zajednica diljem svijeta. Također smo zajedno u slavlju naše budućnosti: da se ponovno potvrde jezične, kulturne i političke sposobnosti nacionalnih i u svijetu gluhih, da se nastavi ra-spoznavanje znakovnog jezika

u nacionalnim zakonima i međunarodnim politikama, te kako bismo proslavili umjetnička, kulturna, gospodarska i socijalna postignuća. Svjetskom kongresu Svjetske federacije gluhih je cilj potaknuti svoje sudionike kako bi unaprijedili koncept renesanse, preporod gluhe zajednice diljem svijeta.“

Na kongresu je sudjelovalo 125 zemalja s 3500 sudionika i 80 predavača. Predavanja u tehnički opremljenom konferencijskom centru (bežični pristup Internetu, računala, projektori za korištenje računala, prevoditelji na Internacionalnom znakovnom jeziku - IS i materinskom znakovnom jeziku – SASL (South African sign language)) su bila zanimljiva i poučna iz različitih interesnih domena:

- edukacija gluhih
- znakovni jezik i studije gluhih
- zemlje u razvoju
- ljudska prava
- specijalne interesne grupe.

otvorenje kongresa

Uz to je kongres imao veliki i bogat kulturni program, koji je uključivao kazališne predstave, kino, izložbe, izvedbene umjetnosti, deaf party, posjet lokalnim mjestima – obilazak prelijepog ljetovališta Durban i tradicionalni posjet Zulu plemenu. Završetak kongresa je ovjenčan gala večerom u postavljenom šatoru na prekrasnoj pješčanoj plaži Durban i druženjem s gluhim prijateljima.

Pri otvorenju kongresa, kulturno-umjetničkim programom i kratkim govorom pozdravili su nas: dr. Wilma Newhoudt-Druchen iz Južne Afrike - predsjednica, organizatorica kongresa WFD-a, Bruno Peter Nkosi Druchen - sekretar i organizator kongresa, Markku Jokinen – dosadašnji predsjednik WFD-a, Lulu Xingwala – ministar žena, djece i ljudi s teškoćama i dr. Christian Bayer – predsjednik Lions Club Internationala.

Christian Bayer – predsjednik Lions Club Internationala

s milijuna gluhih ljudi diljem svijeta. Procjenjuje se da više od 80 posto od tih 70 milijuna živi u zemljama u razvoju, gdje su vlasti rijetko upoznate s njihovim potrebama i željama.

Priznata od strane Ujedinjenih naroda (UN) kao organizacija, federacija usko surađuje s UN-om. Njene različite agencije imaju za cilj promicanje ljudskih prava gluhih osoba diljem svijeta u skladu s načelima i ciljevima Povelje UN-a, s Općom deklaracijom o ljudskim pravima i drugim općim aktima i preporukama UN-a. Ako je potrebno, WFD koristi posebne, zakonske ili upravne mjere kako bi se osiguralo da Gluhi u svakoj zemlji imaju pravo na očuvanje vlastitog znakovnog jezika, organizacije, kulturne i druge aktivnosti.

Najvažniji ciljevi:

- poboljšati status nacionalnih znakovnih jezika, pravo na korištenje znakovnog jezika
- pravo na bolje obrazovanje za Gluhe osobe
- pravo na jednake mogućnosti u svim područjima života
- unaprijediti pristup informacijama i uslugama
- unaprijediti ljudska prava za gluhe osobe u zemljama u razvoju
- promicati osnivanje gluhih organizacija gdje ne postoje
- ukidanje diskriminacije prema zajednici Gluhih i znakovnom

SVJETSKA FEDERACIJA GLUHIH (WFD)

Svjetska federacija gluhih (WFD) je međunarodna nevladina organizacija koja predstavlja oko 70

jeziku

- jačanje organizacija Gluhih
- jačanje regionalnog rada i suradnje.

Trenutno ima 11 odbora u kojima su svi gluhi. Sjedište je u Helsinkiju (Finska).

Poseban prioritet je dati Gluhim ljudima u zemljama u razvoju. Oko 80% Gluhih ljudi živi u zemljama u razvoju u kojima vlade vrlo rijetko vode brigu o njihovim potrebama i gdje je vrlo malo Gluhe djece obuhvaćeno obrazovanjem. Oko 20% Gluhe populacije u svijetu prođe edukaciju, dok se samo 1% gluhih obrazuje na znakovnom jeziku, iako većina Gluhih širom svijeta koristi znakovni jezik u svakodnevnom životu.

MISIJA

Colin Allen iz Australije izabran je kao sljedeći predsjednik WFD-a (2011.- 2015.). Kada je prihvatio predsjedništvo, rekao je: "Ja sam strastven u svom uvjerenju da svi moramo zajedno raditi na našem putu da se riješi svijet diskriminacije i ugnjetavanja gluhih osoba. Moramo raditi zajedno sada i u budućnosti kako bi se postigla ravnopravnost 70 milijuna gluhih ljudi diljem svijeta."

dr. Wilma Newhoudt – Druchen, predsjednica i organizatorica kongresa WFD

Prvi puta u povijesti, žena iz Afrike je izabrana kao zamjenica predsjednika WFD-a. To važno mjesto uručila je Glavna skupština WFD-a dr. Wilmi Newhoudt - Druchen iz Južne Afrike. Ostalih devet članova odbora za 2011.- 2015. su iz Finske, SAD-a, Turske, Meksika, Norveške, Velike Britanije, Rusije, Nepala, Bosne i Hercegovine (Nebojša Vavra).

Sljedeći svjetski kongres održat će se 2015. u Istanbulu (Turska).

članovi Udruge "DLAN" sa organizatorima sljedećeg kongresa u Istanbulu

„Oduševljeni smo objaviti na dan svečanog otvorenja kongresa, 18. srpnja 2011., našu ikonu Nelsona Mandele, na njegov 92. rođendan. To je vrlo poseban trenutak za slavljenje Dana Mandele i odavanje počasti Nelsonu. Dan Mandele, 18. srpanj, je godišnji međunarodni dan koji su usvojili Ujedinjeni narodi. To je globalni pokret da se njegovo životno djelo i nasljeđe prikažu u novom stoljeću i da se promijeni naš svijet na bolje.“

Markku Jokinen, dosadašnji predsjednik WFD-a, Finska

Prije četiri godine odbor WFD-a je započeo sa svojim radom na jačanju i širenju angažmana, u pogledu financiranja sredstava i osoblja. Aktivno su tražili donatore za financiranje i osiguranje sredstava za položaj žena, djece, za HIV, okoliš, za obrazovanje gluhih. Novi odbor će nastaviti jačanje svojih financijskih sredstava.

Bruno Druchen, predsjednik Organizacijskog odbora

Južna Afrika ima noviju povijest od aparthejda koji je podijelio crne, bijele i indijske zajednice. Ovo je podjela ljudi prema boji, ali i kroz jezike. Ova podjela jezika je značila da bijelci koriste engleski i afrički jezik koji su posebni i veće vrijednosti od onih jezika koje koriste crnci. Gluhe osobe su dio ove jezične sredine.

To je dovelo do podjele između svih jezičnih gluhih građana u Južnoj Africi. Kao rezultat tih podjela bilo je puno odvojenih organizacija gluhih. Tijekom godina aparthejda, u 9 pokrajina Južne Afrike bilo je 9 različitih znakovnih jezika, što je značilo različite tumače za svaku od ovih pokrajina. Od pada aparthejda, nastojali su ujediniti te lingvističke podjele

u jedan jezik, južnoafrički znakovni jezik. Na tom kongresu su volonteri iz svih krajeva Južne Afrike komunicirali na jednom jeziku - južnoafričkom znakovnom jeziku. To je službeni jezik koji žele koristiti u školama za gluhe. Još je u tijeku borba da SASL (South African Sign Language) bude priznat kao službeni jezik. Od WFD-a imaju podršku i cilj da SASL bude službeno priznat od strane južnoafričke vlade.

POVIJEST

WFD je osnovan u rujnu 1951. u Rimu, Italiji, na prvom Svjetskom kongresu gluhih.

I 1951. 21. rujna Rim, Italija
(Nema teme)

II 1955. Zagreb, Jugoslavija
(Nema teme)

III 1959. 22.- 26. kolovoz, Wiesbaden, Savezna Republika Njemačka
(Nema teme)

IV 1963. 17.- 21. kolovoz, Stockholm, Švedska
(Nema teme)

V 1967. 10.- 17. kolovoz, Varšava, Poljska - Saslušanje Gluhih osoba

VI 1971. 31. srpanj -5. kolovoz, Pariz, Francuska - Gluhe osobe u svijetu u evoluciji

VII 1975. 31. srpanj - 8. kolovoz, Washington, DC, SAD - Cijelo državljanstvo za sve gluhe osobe

VIII 1979. Varna, Bugarska - Gluhi u suvremenom društvu

IX 1983. Palermo, Italija - Gluhoća danas i sutra: Stvarnost i utopija

X 1987. 20.- 28. srpanj, Espoo (Helsinki), Finska - Jedan svijet - jedna odgovornost

XI 1991. srpanj, Tokyo, Japan - Jednakost i samodostatnost

XII 1995. 6. - 15. srpanj, Beč, Austrija - Ljudska prava

XIII 1999. 25.- 31. srpanj, Brisbane, Australija - Raznolikost i jedinstvo

XIV 2003. 18.- 26. srpanj, Montréal, Canada - Mogućnosti i izazovi u 21. stoljeću

XV 2007. 16.- 22. srpanj, Madrid, Španjolska - Ljudska prava kroz znakovne jezike

XVI 2011. 18.- 24. srpanj, Durban, Južna Afrika - Globalni preporod gluhih

XVII 2015. Istanbul, Turska

LJUDSKA PRAVA

Jedan od najvažnijih prioriteta u radu Svjetske federacije gluhih (WFD) je osigurati ljudska prava za gluhe osobe u cijelom svijetu, u svakom aspektu života. Ljudska prava su univerzalna i pripadaju svima bez obzira na spol, nacionalno ili etničko podrijetlo, boju kože,

religiju, jezik ili bilo koji drugi status, kao što su invaliditet ili gluhoća. Dakle, gluhi ljudi imaju pravo na ostvarivanje građanskih, političkih, socijalnih, ekonomskih i kulturnih prava na ravnopravnoj osnovi sa svima ostalima.

Nažalost, prava gluhih ljudi se često previde, osobito u zemljama u razvoju. Društvene predrasude i prepreke sprečavaju da gluhi ljudi uživaju puna ljudska prava; za gluhe osobe glavna prepreka je nedostatak prepoznavanja, prihvaćanja i uporabe znakovnog jezika u svim područjima života, kao i nedostatak poštovanja za gluhe ljude kulturnog i jezičnog identiteta.

Većina gluhih ljudi ne dobije obrazovanje u zemljama u razvoju i oko 80% od 70 milijuna gluhih ljudi nema pristup obrazovanju. Samo oko 1 do 2% gluhih dobije obrazovanje na znakovnom jeziku. Posebno je situacija gluhih žena i djece loša. Pravni razvoj i priznavanje znakovnog jezika gluhih ljudi promiče ravnopravno sudjelovanje u društvu.

U ovom slučaju, WFD traži savjete od UN-a i agencija o specifičnim pitanjima i politikama koje utječu na gluhe osobe. WFD predstavlja gluhe zajednice unutar sustava UN-a i podržava gluhe udruge i vlasti diljem svijeta pružanjem konzultacija, stručnosti i savjeta. Kako razumjeti prava gluhih? Iako Gluhe osobe imaju ista prava kao i svi drugi, provođenje četiri osnovna faktora svodi se na zaštitu ljudskih prava gluhih osoba.

1. Znakovni jezik

U svakoj zemlji postoje prirodni jezici gluhih osoba. Nesporazum je da je znakovni jezik univerzalan, isti u svakoj zemlji. U stvar-

nosti, znakovni jezici se razlikuju od zemlje do zemlje. Svaki prirodni znakovni jezik koji se koristi od strane zajednice Gluhih je dio zemljine kulturne, društvene, povijesne i vjerske baštine. U cilju očuvanja baštine pojedine zemlje, potrebno je poštivati znakovni jezik. Priznavanje znakovnog jezika je također način da se poboljšaju prava gluhih ljudi u odnosu na ukupnu jezičnu i kulturnu baštinu svake zemlje i čovječanstva.

2. Dvojezično obrazovanje

Stopa upisa i pismenosti među gluhom djecom je daleko ispod prosjeka za populaciju u cjelini. Nepismenost i polupismenost su ozbiljni problemi među gluhim ljudima.

Kao i sva djeca, gluha djeca moraju imati pristup jednakoj kvaliteti obrazovanja. Gluha djeca su rođena s istim osnovnim sposobnostima za učenje i jezik - kao sva djeca, oni mogu i trebaju postići svoj puni potencijal uz kvalitetu obrazovnih programa.

Gluha djeca najbolje uče na znakovnom jeziku. Dvojezični pristup postaje sve popularniji u mnogim zemljama. To znači da se nastava održava na znakovnom jeziku u svim predmetima za gluha djecu. U isto vrijeme, to je snažan naglasak na učenje čitanja i pisanja na znakovnom jeziku koji se koristi u zemlji ili društvu. Ovaj pristup je omogućio dobre rezultate učenja, jer podržava prirodno učenje i komunikaciju u okolini.

Dvojezično obrazovanje je postalo rašireno osobito u Sjevernoj Europi i Sjevernoj Americi. Pokazali su se dobri rezultati s povećanjem pismenosti i bolji uspjeh u širokom rasponu obrazovnih predmeta.

3. Dostupnost

Za gluhe osobe, prepreke za pristup informacijama su rijetko fizičke prepreke. Češće prepreke leže u nedostatku dostupnih informacija, bilo da informacija dolazi kroz izravnu interakciju s drugim ljudima koji ne koriste znakovni jezik ili iz drugih izvora (npr. medija, dokumenata, itd.). U izravnoj interakciji, dostupnost često počiva na dostupnosti tumača znakovnog jezika.

Gluhi ljudi imaju pravo na dobivanje informacija na znakovnom jeziku iz službenih dokumenata (znakovni jezik - prijevod), masovnih medija (znakovni jezik - vijesti i programi) i brojnih pitanja kako bi se povećale mogućnosti gluhih ljudi da budu kompletno informirani.

4. Tumač znakovnog jezika

Ključni čimbenik za pristupačnost državne službe ili bilo kojih drugih usluga koje vode institucije a u kojima osoblje ne koristi znakovni jezik je pravo gluhog na prevoditelja znakovnog jezika. Društva trebaju stvoriti sustav za pružanje i pružiti jednak pristup tumača znakovnog jezika u svim situacijama u kojima se to traži. Gluha osoba ili udruga gluhih ne bi trebala biti odgovorna za povezanost troškove. Umjesto toga, ove usluge treba osigurati u društvu, bez stvaranja bilo kakvih troškova ili ekonomske štete za gluhe osobe ili udruge gluhih.

Dakle, država treba stvoriti obrazovne programe za obuku i kvalificirati prevoditelje znakovnog jezika. Tumači znakovnog jezika moraju slijediti etički kodeks zemlje kako bi se očuvala povjerljivost profesionalne dužnosti i dobro razumijevanje dužnosti i uloge koje su potrebni za profesionalnog tumača znakovnog jezika.

Zaključak:

Bez znakovnog jezika, bez obrazovanja, bez dostupnosti informacijama, gluhi ljudi će biti izolirani. Potpuno uživanje ljudskih prava za gluhe osobe temelji se na prepoznavanju i poštivanju kulture gluhih i njihovog identiteta. Svugdje u svijetu jezik stvara kulturu i obratno.

Podsjećajući na izjavu Lulu Xingwala, visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava na otvorenju Svjetskog kongresa, ključ za ljudska prava je princip sudjelovanja. Međutim, bez odgovarajućeg pristupa, tumača znakovnog jezika, dvojezičnog obrazovanja, priznavanja znakovnog jezika, postoje velike zapreke za puno uživanje ljudskih prava gluhih.

Potvrđujući važnost Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz nju, posebno su naglašeni:

Članak 3: poštivanje razlika i prihvaćanje gluhih kao dijela ljudske raznolikosti i čovječnosti

Članak 9: omogućavanje osobama s invaliditetom da u potpunosti sudjeluju u svim aspektima života,

uključujući pristup informacijama i komunikacijama te uključujući pružanje stručnih prevoditelja znakovnog jezika

Članak 21: priznavanje i promicanje korištenja znakovnog jezika

Članak 24: osiguranje da obrazovanje gluhe djece bude na najprikladnijim jezicima za pojedinca i okolinu koja maksimizira akademski i socijalni razvoj i zapošljavanje učitelja koji su kvalificirani na znakovnom jeziku

Članak 25: osiguranje da gluhe osobe imaju pravo na uživanje do najviše moguće razine zdravlja bez diskriminacije

Članak 30: priznaje pravo gluhih osoba da sudjeluju na ravnopravnoj osnovi s drugima u kulturnom životu, uključujući prepoznavanje i podršku znakovnih jezika i kulture gluhih.

Podsjeća se također da su gluhe žene i djevojke često predmet višestruke diskriminacije i naglašava potrebu za uključivanjem rodne perspektive u sve napore za promicanje punog uživanja ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom.

1. Potvrđuje potrebu za promicanje kvalitete obrazovanja gluhih i poziva vlade da poduzmu aktivne mjere:

- promicanje politika koje dopuštaju gluhim osobama svih dobnih skupina da se razviju kao višjezične i multikulturalne osobe i promicanje njihovog društvenog i emocionalnog razvoja

- kako bi zaštitili pravo gluhih da budu obrazovani na znakovnom jeziku

- naglašavanje potrebe za istraživanjem na temelju najbolje prakse modela obrazovanja

- kako bi se osigurala odgovarajuća podrška u inkluzivnoj postavci, uključujući i stručne prevoditelje znakovnog jezika

- zapošljavanje u školama učitelja koji su kvalificirani na znakovnom jeziku, uključujući gluhe nastavnike, za promicanje kulturnog i jezičnog identiteta gluhih.

2. Poziva promicanje znakovnog jezika i studije gluhih:

- poticanje i promicanje priznavanja znakovnog jezika kao temeljnog ljudskog prava za sve gluhe osobe, uključujući dojenčad i djecu

- promicanje istraživanja u znakovnom jeziku i kulturi gluhih.

3. Naglašava svraćanje pozornosti na potrebe zajednice gluhih u zemljama u razvoju, posebno u Africi, te poziva članove i vladu da:

- osnaže udruge gluhih u zemljama u razvoju s posebnim osvrtnom na jačanje organizacijskih kapaciteta

- istaknu aktivnu ulogu udruga gluhih u izgradnji kapaciteta i vodstvo programa za zemlje u razvoju

- rade i surađuju s Tajništvom afričkih Desetljeća osoba s invaliditetom (SADPD) kako bi se osiguralo sudjelovanje i uključivanje gluhih osoba u programiranje invaliditeta za procese u Africi.

4. Potvrđuje da gluhi ljudi imaju ravnopravnost i uživanje ljudskih prava:

- kako bi se osiguralo da pozitiv-

na slika gluhe osobe, kao prirodni dio ljudske raznolikosti, bude unaprijeđena u cijelom svijetu

- za razvoj informiranja i izobrazbe za nacionalne udruge gluhih o UN-ovoj Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom (CRPD), Konvenciji o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) te Konvenciji o pravima djeteta (CRC) kako bi se osiguralo da gluhe žene i djevojke budu ovlaštene u svim područjima svog života

- kako bi se osiguralo da vlada usvoji Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) i njezin Fakultativni protokol da bi se omogućilo gluhim osobama da provode svoja prava u okviru CRPD-a

- kako bi se osiguralo da se daju informacije o znakovnom jeziku djeci s kohlearnim implantatom pod uvjetom da roditelji stvore stajalište o implantaciji

- za promicanje rane identifikacije i obitelji usmjerenih na rane intervencije, uključujući znakovni jezik i kulturu gluhih, kako bi se osigurao optimalni pristup društvenom i akademskom uspjehu

- promicati istraživanja u suradnji s WFD-om u poboljšanju pristupa zdravstvenoj skrbi za gluhe ljude širom svijeta.

5. Poziva gluhe lezbijke, gej, biseksualne i transrodne (LGBT) osobe na aktivno promicanje njihovog prava na slobodu udruživanja i zaštitu i na uključivanje gluhih LGBT u WFD-ove programe osnaživanja, kapaciteta i samoponosa.

6. Poziva na jačanje područja tumača znakovnog jezika kroz stručne programe osposobljavanja tumača i prevoditelja mentora i

promicanje istraživanja o utjecaju stručnih prevoditelja znakovnog jezika u inkluzivnom obrazovanju i posljedice na kvalitetu života gluhih učenika.

7. Poziva promicanje i razvoj pristupa uslugama za mentalno zdravlje gluhe djece, mladeži, odraslih i starijih osoba te iniciranje i poticanje istraživanja za modele mentalnog zdravlja za gluhe populacije.

8. Potvrđuje važnost prepoznavanja djece gluhih odraslih (CODA-s) kao višejezične osobe, značajan doprinos svojim obiteljima, svojim školama i lokalnim zajednicama, te promicanja nacionalne Coda organizacije.

Informacije o jednakosti za pojedince svih seksualnih orijentacija trebali bismo učiti u školi. Tumač znakovnog jezika: WFD će nastaviti raditi s agencijama UN-a na daljnjem razvoju i povećanju profesionalizacije tumača. Kao upečatljiv primjer, u Indiji možemo vidjeti šokantni omjer od 2 milijuna gluhih ljudi na 300 tumača, što je rezultiralo vrlo malim pristupima za sve gluhe ljude. Nadalje, u nekim zemljama tumači rade kao volonteri.

Obitelj i seniori: Usluge trebaju biti usmjerene prema starijim članovima zajednice gluhih.

Tehnologija: WFD je dobio konstruktivne povratne informacije kako bi uključili još više tehnologije vezane uz prezentacije u pro-

gram Kongresa. Gluhe osobe su često prvi kupci novih tehnologija koje imaju potencijal prevladavanja komunikacijskih barijera. Povratna informacija - 2015. g. na WFD kongresu u Turskoj, u programu će biti naglasak na tome kako bi se osigurala tehnologija.

Markku Jokinen, predsjednik Liisa Kauppinen, predsjednica WFD-a iz Finske, stalni predstavnik u UN-u i njenim specijalnim agencijama, konzultant za mnoga izdanja za pitanja Gluhih Predavanja „Zdravstveni problemi i neinformiranost gluhih osoba“

Gluhi narod - pristup zdravstvenoj skrbi

Zbog nedostatka empirijskih dokaza o zdravstvenim problemima gluhih građana na globalnoj razini, Svjetska federacija gluhih (WFD), u suradnji s dr. Johannesom Fellingnerom iz bolnice Sv. Ivana u Linzu, Austriji, provela je istraživanje kod predsjednika nacionalnih udruga gluhih - NAD. Podaci su dobiveni iz 44 zemlje. Istraživanje je naglasilo činjenicu da je 2/3 ispitanika izjavilo da gluhe osobe imaju više problema sa zdravljem nego čujuć.

Više od polovicu ispitanika je također izvijestio o problemima mentalnog zdravlja i emocionalnim poremećajima (depresija,...), najčešće o zdravstvenim problemima. Međutim, istraživanje je također otkrilo nedostatke u zdravstvenoj skrbi. Istraživanja iz 32 zemlje su pokazala da gluhi ljudi imaju više poteškoća prilikom pokušaja pristupa zdravstvenoj zaštiti.

Ovo preliminarno istraživanje naglašava potrebu za sveobuhvatno ispitivanje zdravlja i usluga za gluhe ljude diljem svijeta. NAD

poticat će se, kroz WFD Kongres rezolucije, na pokretanje nacionalne studije kako bi se utvrdilo koliko zdravstvenih problema imaju. Rezultate ovih izvješća mogu podnijeti Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO).

WFD je bio sretan što surađuje s medicinskim osobljem Sv. Ivana koje tečno govori na znakovnom jeziku; ta bolnica je poznata kao „bolnica za gluhe“. To je navelo mnoge gluhe osobe da dođu u kliniku kada su bolesni. Wilma Newhoudt Druchen je dodala da nedostatak informacija o zdravstvenim stručnjacima u zdravstvenim sustavima može stvoriti nedostatak osnovne zdravstvene zaštite, što može biti glavni uzrok mentalnih i zdravstvenih problema kod gluhih osoba.

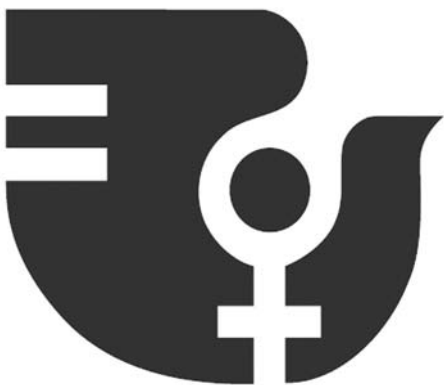
Prirodne nesreće: S povećanjem prirodnih katastrofa u svijetu, vidimo da se gluhi ljudi bore da bi dobili informacije u vrijeme izvanrednog stanja. Haiti, Japan, Čile i Novi Zeland su nedavni primjeri takvih katastrofa. U Japanu je grupa gluhih osoba u klubu gluhih isprana u more za vrijeme tsunamija jer nisu imali vizualna upozorenja o evakuaciji.

Na Haitiju je skupina gluhe djece pobjegla zbog urušavanja razreda u područje gdje nisu imali pristup hrani ili vodi nekoliko dana. Nacionalne vlade mogu osigurati svim svojim građanima kao i gluhima važne informacije o spašavanju i hitna emitiranja u pratnji tumača znakovnog jezika. WFD će skupiti podatke i iskustva iz ovih posljednjih katastrofa za razvoj smjernica za pristupačne hitne odgovore.

Deborah Oyuu Iyute, predsjednica nacionalne unije žena s invaliditetom - Uganda, članica uprave Svjetske federacije gluhih (WFD)
Predavanje: „Konvencija o pravima osoba s invaliditetom“

Predavačica je govorila o konvencijama UN-a koje se mogu primijeniti na gluhe osobe, posebno na žene i djecu: Konvencija o pravima djeteta (CRC)

Women konvencija (CEDAW)

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD)

Konvencija o pravima djeteta (CRC) je za svu djecu, bez obzira na njihovu invalidnost.

Članak u konvenciji kaže da dijete ima slobodu izražavanja, dakle podrazumijeva se da gluho dijeteima slobodu izražavanja na jeziku kao što je znakovni jezik.

Govorila je o seksualnom zlostavljanju, čak i u brakovima, o roditeljskom zanemarivanju. Cilj Women konvencije: povećanje razumijevanja koncepta ljudskih prava, jer daje službeno priznanje na utjecaj kulture i tradicije, na ograničavanje uživanja temeljnih prava žena.

Članak 16. te konvencije se usredotočuje na pitanje braka i

obiteljskih odnosa, navodeći jednaka prava žena i muškaraca i obveze u vezi s izborom bračnog druga, roditeljstvo, osobna prava i zapovijedanja nad nekretninom.

Članak 10. - da se poduzmu mjere za smanjenje diskriminacije žena, da im se osiguraju jednaka prava kao i muškarcima u području edukacije. Što treba učiniti? Govori da treba ukloniti prepreke na kojena ilaze gluhe žene i djeca i da treba surađivati s drugim organizacijama i dijeliti iskustva.

Predavačica je naglasila važnost korištenja Konvencije UNCRPD, koja je usvojena prije tri godine. Govorila je o članku koji se odnosi na pristupačnost, posebno korištenje profesionalnih prevoditelja znakovnog jezika, na slobodu izražavanja i mišljenja kao i pristup informacijama. Potrebno je aktivno sudjelovanje i uključenost u različite organizacije.

Učinkovite strategije za promicanje naših prava:

- važno je graditi savezništvo s politikom
- treba imati ključnu ulogu u „pripitomljavanju“ Konvencije CRPD i drugih zakona
- informacije moraju biti dostupne gluhim ljudima kroz znakovni jezik.

Bilo je dosta zanimljivih predavanja i to u vezi edukacije, obrazovanja gluhih kao i u vezi moje struke.

OBRAZOVANJE U JUŽNOJ AFRICI

Demografija

Jedan izvor je rekao da je 1998. bilo najmanje 4.000.000 gluhih i nagluhih osoba u Južnoj Africi. Prema statistici i popisu stanovništva 2001., oko 20 posto svih osoba s invaliditetom ima gubitak sluha. Kao što se očekivalo za takvu državu s burnom poviješću, nezaposlenost i nepismenost su visoki u zajednicama gluhih. Južna Afrika prakticira dugogodišnje obrazovanje gluhih. Statistike pokazuju da postoji ukupno 47 škola za gluhe. Većina provincije ima jednu ili više škola za gluhe, više škola je u većim pokrajinama.

Nacionalna organizacija za gluhe (Deaf SA) je u svih devet provincija istovremeno, u veljači 2003., zahtijevala sljedeće od vlade:

- da u Južnoj Africi znakovni jezik (SASL) bude priznat kao službeni jezik i uveden kao predmet gluhih učenika u opće obrazovanje i daljnje obrazovanje i osposobljavanje
- u potpunosti provesti SASL kao službeni medij nastave za gluhe učenike u svim školama za gluhe
- da svi odgojitelji gluhih dobivaju obvezno stručno usavršavanje na SASL-u
- da nastava i nastavni materijali budu na SASL-u.

Nacionalna organizacija za

gluhe još uvijek lobira provedbu Zakona o obrazovanju južnoafričke škole i Revidiranog nacionalnog kurikulumu. Gluhi učenici još uvijek imaju prepreke za jednak pristup obrazovanju, unatoč tome što Zakon priznaje kao službeni jezik SASL, za praktične svrhe i nastavu u javnim školama. Južnoafrički znakovni jezik (South African sign language - SASL). Procjene navode da između 500.000 i 600.000 gluhih koristi SASL - južnoafrički znakovni jezik. SASL je sličan, ali drugačiji od američkog znakovnog jezika.

Misija

Zajednice se gluhih promicanjem i poboljšanjem statusa gluhih i nagluhih osoba bore da gluhi i nagluhi imaju jednak pristup obrazovanju i edukaciji u Južnoj Africi. Naglasak je na učenicima od predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja, preko srednjeg obrazovanja do daljnjeg obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Učitelj obrazovnih programa gluhih, Sveučilište Witswatersrand, Johannesburg - Centar za studije gluhih nudi programe u obrazovanju gluhih - učenje, istraživanje.

Usluge organizacije gluhih

Nacionalni institut za gluhe pruža usluge obrazovanja za osobe s invaliditetom, za gluhe, usluge tumača na SASL-u za crkve, audiološke usluge i za mentalno zdravlje.

Usluge drugih organizacija

Centar na Odsjeku za pedijatriju i zdravlje djece i Sveučilište u Cape Townu pružaju usluge za predškolski odgoj, društvene usluge i usluge za istraživanja gluhoće.

Carel Du Toit centar pruža u ranom djetinjstvu obrazovanje, logopedske usluge, pomaže obiteljima prihvaćanje gluhe djece i njihovih potreba. Eduplex centar u Pretoriji pruža predškolske i osnovnoškolske obrazovne usluge, nastavu koju zajedno pohađaju gluhi i čujuć, pruža obuku za buduće nastavnike, audiologe i terapeute.

Fulton škola za gluhe

Fulton škola je osnovana 1959. i nalazi se u Gillittsu (kod Pinetowna, u Kwazulu Natal). To je vladina škola na privatnom posjedu. Škola prati kršćanski etos i prihvaća sve religije. Obuhvaća predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje i namijenjena je posebnim obrazovnim potrebama gluhih i nagluhih učenika u dobi od tri godine. Pruža tjedne hostel objekte za veliki broj učenika i prijevoz učenika školskim autobusima iz Durbanu i Pietermaritzburga. (Dnevna usluga prijevoza od Durbanu je u tijeku i provodi se).

Od svog osnutka, Fulton škola je stekla ugled te postavlja visoke akademske standarde.

U školi je nastava dvojezična te daje jednaku važnost južnoafričkom znakovnom jeziku i pisanom engleskom jeziku. Škola ima predškolski program čiji je cilj komunikacija i konceptualni razvoj djeteta. Oso-

blje u osnovnoj školi naporno radi na uspostavi jezika i bazi znanja, dok se osoblje u srednjoj školi temelji na tome kako bi što više povećalo potencijal svakog učenika.

Sport i kultura

Svi učenici imaju ples jedan sat, kao i sportske aktivnosti: plivanje, odbojku, nogomet, košarku i atletiku.

Hostel-smještaj

Smještaj je osiguran za učenike u dobi od tri godine. Postoje četiri zasebna doma: osnovna škola za djevojčice, osnovna škola za dječake, srednja škola za djevojke i srednja škola za dječake. Učenici odlaze petkom u 14h i vraćaju se u nedjelju popodne u 16h.

Dodatna potpora

Audiolog se brine o slušnim pomagalicama i svim audiološkim zahtjevima. Govor - terapija je osigurana za svu predškolsku djecu. Dva volontera terapeuta nude govorne terapije drugim učenicima. Skrb medicinskih sestara je dostupna svaki dan i na poziv izvan radnog vremena. Otorinolaringolog posjećuje školu svaki tjedan i osigurava za učenike medicinsku potrebu i skrb.

dr. sc. Claudine Storbeck, psihologinja – ravnateljica Centra za studije gluhih na Odsjeku za specijalizirano obrazovanje na

Sveučilištu Witwatersrand, Johannesburg, koordinatorica programa HI HOPES

Predavanje: Početak rođenja – Uloga rane intervencije u životu gluhe djece i obitelji

Stručni tim od rođenja bebe: roditelji, stručnjaci - audiolog, logoped, psiholog, savjetnik roditelj, gluh edukator kao mentor

Claudine Storbeck je provela istraživanja u području obrazovanja i lingvistike kod gluhih. 2006. je osnovan prvi program – home program koji se temelji na ranim intervencijama, program za obitelji koje imaju gluho ili nagluho dijete - program HI HOPES u Južnoj Africi.

Što je HI HOPES? Pozdrav nada?

HI HOPES je program koji podržava obitelji gluhih i nagluhих beba u Južnoj Africi - pruža usluge rane intervencije, program partnerstva s obitelji koji imaju gluho ili nagluho djecu u dobi od rođenja do tri godine. Osigurava podršku i edukaciju kroz tjedne kućne posjete koji traju oko jedan sat i besplatni su.

Stručni tim kao i roditelj savjetnik educira roditelje, pomaže obitelji da pronade odgovore na svoja pitanja o djetetovom razvoju, o načinima komunikacije, o životu s gluhim ili nagluhim djetetom. Cilj je osnažiti roditelje da donose odluke koje su prikladne za njih i njihovo dijete i podržati ih na svakom koraku na putu. Jedinstvena značajka tog programa je da su u tom programu svi osposobljeni, da razumiju odgovarajući jezik i kulturu obitelji gluhog djeteta.

Osim savjetnika, obitelji podršku pruža i gluhi mentor. To je gluha odrasla osoba koja je u stanju podijeliti osobna iskustva odrastanja gluhih. I gluhom ili nagluhom djetetu pruža edukaciju i obrazovanje na svim načinima komunikacije. Taj program se zalaže za metode rada i za gluho i nagluho djecu te podržava dobre komunikacijske i druge vještine unutar obitelji.

Program trenutno podržava obitelji u tri pokrajine s pilot programima.

Treba materijalnu potporu:

- * savjetovanje i podrška obitelji jednom tjedno u njihovim domovima (bez dodatnih troškova za obitelji), stvarni troškovi za obitelj godišnje: 2190,00 dolara - R22 000)

- * trening materijali su uvezeni

iz SAD-a (troškovi materijala = \$ 320 po osobi), utovar materijala (+ - \$ 1700 / 20 skupova datoteka)

- * slušno pomagalo i pribor (obitelji previše siromašne da bi si mogle priuštiti).

Stručni tim se bori da taj program kroz 3-5 godina postane nacionalni program.

Lucas Magongwa, voditelj obrazovanja gluhih, Južna Afrika

Predavanje: Jednak pristup obrazovanju gluhih

Predavač je govorio o faktorima koji utječu na obrazovanje gluhih, trendovima u obrazovanju gluhih u Južnoj Africi. Povijest obrazovanja gluhih je pod utjecajem aparthejda, koji karakterizira zemlju od 1940. Segregacija je na temelju rase i kulture. Ova situacija utjecala je na razvoj jezika i pristup obrazovanju za gluhe osobe. Federacije gluhih (DeafSA) imaju zapise da 500.000 gluhih ljudi koristi SASL. Zbog isključenja gluhih učenika iz jednakih obrazovnih mogućnosti prije nekoliko godina, jedno od troje gluhih

Ljudi je funkcionalno nepismeno (DeafSA, 2006). Kao rezultat lošeg odgoja ili neodgoja, gluhi odrasli su uglavnom isključeni iz visokog obrazovanja i stručnog rada. Prilike za gluhe odrasle da se vrate u školu i da djeluju kao uzori za gluhe učenike su umanjene. Literatura pokazuje da je oko 80% gluhih stanovnika nezaposleno. Cijeli problem znači da se gluha odrasla osoba ne može uspješno integrirati u društvo, kao rezultat njihova obeshrabrujuća obrazovnog iskustva. Iako Ministarstvo obrazovanja provodi osnovno obrazovanje odraslih, gluha odrasla će ostati isključena jer nema formalno obrazovanje odraslih.

Faktori koji negativno utječu na obrazovanje gluhih i nagluhih učenika:

- nedostatak uzora za gluhe učenike
- nedostatak modela obrazovanja za gluhe učenike
- gluhi učenici nisu motivirani
- nastavnici, roditelji i javnost općenito imaju niska očekivanja od gluhe djece
- južnoafrički znakovni jezik (SASL) nije prepoznat kao jezik za učenje i nastavu
- samo nekoliko učitelja zna SASL.

Iako je Južna Afrika postigla mnoge stvari za gluhe osobe, izazovi u obrazovanju su još uvijek prisutni. Faktori koji pozitivno utječu na obrazovanje; od 1994. značajna dostignuća:

- bolji pristup obrazovanju
- SASL priznat
- gluhi nastavnici su osposobljeni i SASL prevoditelji su dostupni.

Postizanje kvalitetnog obrazovanja znači da trebamo dobre škole, moramo uključiti roditelje u obrazovanje, moramo imati visoka očekivanja i nastavnici trebaju znati znakovni jezik. Gluhi učenici moraju biti motivirani da postanu gluhi nastavnici.

Nelson Mandela je jednom rekao: "Obrazovanje je najmoćnije oružje da se promijeni svijet."

Gluhoj djeci treba:

- biti pozitivan uzor
- davati pozitivna razmišljanja
- kvalitetno obrazovanje
- motivacija
- SASL – znakovni jezik.

Predavač naglašava jednak pristup obrazovanju i za gluhe i čujuće s ciljem:

- prekidanja ugnjetavanja gluhe osobe
- promicanja boljeg života za sve gluhe osobe u cijelom svijetu.

ZNAKOVNI JEZIK I STUDIJE GLUHIH

Joseph Murray, dr.sc., i dr. Dirksen Bauman, profesor - Gallaudet sveučilište

Predavanje: „Zašto svijet treba gluhe ljude?“

Joseph Murray je počeo prezentaciju s objašnjenjem naslova izlaganja. "Treba li svijet gluhe?" U prošlosti je odgovor na to bio da gluhe ljude treba izliječiti, ali želja gluhih da se ne gleda na to kao na gubitak sluha, to je zapravo nešto što svijet može dobiti od gluhih ljudi. Želja da se filozofija koja

Joseph Murray

se fokusira na "sluh" mijenja u nešto pozitivno, kako se zapravo može pomoći svijetu da nešto dobiva iz gluhoće.

Murray i Bauman su razvili koncept "dobitak gluhih". Postoje tri pojma koji se odnose na ovaj koncept:

- korist gluhih: što gluhi ljudi dobivaju od toga da postoje gluhi u svijetu
- doprinos gluhih: što gluhi ljudi mogu pridonijeti svijetu, jezik
- vodstvo gluhih: kako gluhi ljudi vode svijet.

Postoji mnogo načina na koje gluhi ljudi mogu pridonijeti svijetu. Jezik je kanal kojim možemo pridonijeti. Jezik je uglavnom pregledan kao govorni jezik, a sada je nakon mnogo godina istraživanja znakovni jezik prepoznat kao jednak govornom. Ljudi imaju sposobnost

komuniciranja na znakovnom jeziku. Murray potom daje primjere različitih potpisivanja gluhih diljem svijeta, kao što je u Martha's Vineyardu.

Doprinos gluhih: prostor

Svijet je uglavnom dizajniran od strane čujućih ljudi. Kada je prije pet godina Gallaudet Sveučilište tražilo grupu od 20 ljudi od kojih je zatražilo mišljenje o idealnom izgledu zgrada, sve osobe su dale isti odgovor: svi oblici će biti okrugli. Jedan primjer za to je postavljanje okruglog stola - lakše je razgovarati tako nego u obliku kvadrata, tablice.

Korist gluhih: vizualno mišljenje
Gluhi ljudi imaju sposobnost za obradu više vizualnih informacija pomoću periferne vizije.

Korist gluhih: razmišljanje

Tu je značajan doprinos što razumijevanje poruke dolazi kroz ruke, tj. putem znakovnog jezika. Primjer je da čujuća djeca uče kroz znakove ili znakovni jezik.

Korist gluhih: transnacionalizam

Murray je naglasio da je dobitak biti zajedno na međunarodnoj konferenciji. Gluhe osobe mogu komunicirati s bilo kojom drugom gluhom osobom, iako su iz različitih zemalja. Korist je da gluhi budu zajedno.

Korist gluhih: kolektivizam

Nevjerojatan je primjer da su se sastali gluhi sudionici iz Sjeverne i Južne Koreje zajedno prvi put nakon 50 godina. Gluhi su izjavili da se još uvijek osjećaju kao dio jednog naroda. Gluhi ljudi dijele zajednički prostor, zajednički način komuniciranja, itd.

Doprinos gluhih: vizualni priručnik obrazovanja

Kod gluhih obrazovanje ne treba promatrati kao nešto što ispunjava posebne potrebe gluhih osoba, ali treba pogledati potencijal gluhe djece i vidjeti što društvo može dobiti od gluhih osoba. Gluhi trebaju njegovati obrazovanje i treba iskoristiti potencijal gluhe djece: neka razvijaju priručnik i vizualno obrazovanje. Treba vjerovati da obrazovanje za gluhe učenike i gluhe studente treba postati vizualni priručnik obrazovanja.

Vodstvo gluhih

Gluhi ljudi mogu voditi na taj način da utječu na promjene u svijetu, na promjene obrazovanja. Gluha djeca se mogu obrazovati u inozemstvu, a ne samo u jednoj zemlji.

Dobitak: gospodarstvo
Gluhi ljudi mogu pridonijeti

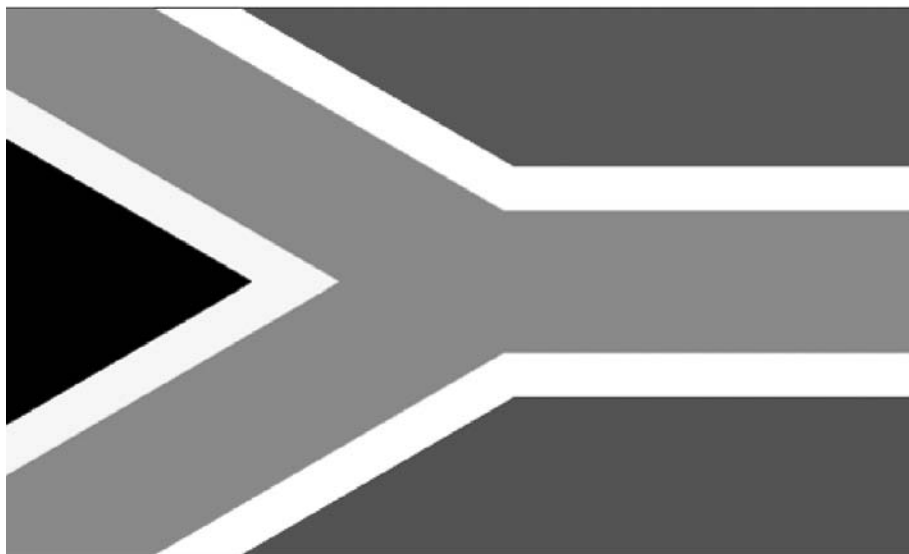
svjetskoj ekonomiji kroz svoje sposobnosti. Kroz učenje znakovna vidi se da svijet sve više prihvaća znakovni jezik i gluhi ljudi su doprinijeli na ovaj način u gospodarstvu. Roditelji mogu pohađati nastavu znakovnog jezika za čujuće bebe. Može se zamisliti da gluhi ljudi imaju razvijenu osjetljivost, posebno jaku viziju.

Još je jedan doprinos u području arhitekture i urbanizma. Na primjer: da je gluha osoba arhitekt ili ona koja odobrava dizajn zgrade. Gluhe osobe također mogu doprinijeti kao rasvjetni savjetnici ili dizajneri, jer je 3D koncept dobro razvijen za gluhe osobe. I na području filma i kinematografije mogu doprinijeti. Još jedna prilika će biti poslovno umrežavanje savjetnika (kako komunicirati međunarodno s gluhim ljudima).

Vodstvo gluhih: ljudska prava

Fokus kongresa je o ljudskim pravima. Gluhi ljudi diljem svijeta mogu pridonijeti kvaliteti ljudskih prava kolektivno. Mogu napraviti doprinos svijetu, bez obzira na invaliditet ili nesposobnosti.

Zaključak: Dobitak gluhih je ljudski dobitak. Dakle, smatra se da gluhi ljudi mogu pridonijeti svijetu. Gluhe osobe ne bi trebalo iskorijeniti, potrebna nam je raznolikost. Svijet ne bi bio isti bez gluhih ljudi. Svijet ne može nastaviti bez njih. Ukratko: dobitak gluhih nije samo u korist gluhih ljudi, dobitak gluhih je i ljudski dobitak.

Položaj

Južnoafrička Republika je republika na jugu Afrike, velika i lijepa zemlja. To je jedna od zemalja s najviše sunčanih dana godišnje na svijetu. Površina Južne Afrike iznosi 1.221.000 km². 40% njezine površine se nalazi na više od 1200 n/m, ima pustinju, polupustinju, planine, savanu (buš), umjerenu suprotnu klimu, 800 rezervata i 17 nacionalnih parkova.

Južnoafrička Republika se nalazi na krajnjem južnome rubu afričkog kontinenta, nešto južnije od južne obratnice koja siječe najsjeverniji dio države. Okružena je s dva oceana, a unutrašnjost karakterizira velika nadmorska visina.

Klima

Zbog svoje veličine u različitim dijelovima države susrećemo različite klimatske prilike.

Budući da se država nalazi na južnoj hemisferi, glavna je kara-

teristika klime koja vrijedi za cijeli teritorij da su godišnja doba suprotna od naših, tj. južnoafričko ljeto je od studenog do ožujka, a zima od svibnja do rujna. Područje na jugu Afrike karakterizira suptropska klima pod utjecajem velike nadmorske visine što ju čini vrlo ugodnom.

Ljeta 25°- 30°C, zime 5°- 20°, uz napomenu da noći čak i u ljetno doba mogu biti vrlo svježje. Mraz je rijetka, ali ne i neuobičajena pojava u zimskim noćima, dok je snijeg vrlo rijedak gost. Glavnina kiše padne u toplome dijelu godine dok su zime izrazito suhe. Privreda Južne Afrike je najsnažnija na afričkom kontinentu s modernom infrastrukturom.

Hrana

JAR je multietnička i multikulturalna država. Ta multikulturalnost se reflektira i na kuhinji. Prožimanje afričkih, azijskih (indijskih i majaskih) te europskih kulinarskih utjecaja karakteristika je južnoafričke kuhinje. Klimatsku heterogenost

države odražava i šarolikost namirnica. Velik je izbor ribe i morskih plodova. Od mesa je najčešća govedina, ovčetina i piletina, a ljubitelji egzotike i divljači će svakako moći probati meso najrazličitije divljači poput antilopa, imapala, zebri i dr. Izbor povrća i voća je ogroman te varira od onog tropskoga (banane, papaje, mango,...) do onoga umjerene zone (jabuke, jagode, grožđe,...).

Povijest

Južnu Afriku su prvi oplovili Feničani, kasnije su s njome trgovali Arapi, Indijci, a dolazili su joj čak i Kinezi. "Otkrio" ju je Bartolomeu Dias. Prvi su se počeli naseljavati Holandani (Buri) te Huguenoti iz Francuske, ali i drugi. Nakon engleske intervencije, Buri su 1835. godine osnovali republike Transval, Natal, Oranje. Zbog velike količina zlata Englezi su poslije neuspješnog 1. burskog rata povelili drugi te porazili Bure. Englezi su prvi na svijetu pravili koncentracijske logore.

Kasnije su se zbog otpora crnačkog stanovništva Buri i Englezi pomirili te stvarali uvjete kako bi sputavali crnce. Oni čine oko 1/5 stanovništva, ali su se uspjeli zadržati na vlasti. Ona je vodila politiku aparthejda. Do 1990. Namibija je bila pod njenom okupacijom, ali joj to nitko nije priznao. Poslije 1990. prvi slobodni izbori su održani 1994. godine. Nelson Mandela

postao je prvi predsjednik crnac u JAR-u. Uvjeti su se promijenili, ali ipak bijelci su još uvijek na većoj razini razvitka od crnaca. Nelson Mandela je proveo u zatvoru 27 godina, te je aparthejd priveo kraju. Duh tolerancije je danas njegov životni moto, u progresivnom svijetu pruža neiscrpno nadahnuće.

Stanovništvo

Južna Afrika ima 40.6 milijuna stanovnika i glavni grad je Pretorija. Stanovništvo je uglavnom crnačko (75.2%), ali ima i bijelaca (13.6%), mješanaca (8.6%) i Azijaca (2.6%). Većina crnaca i bijelaca pripada kršćanstvu, dok su većina Azijaca hindusi.

Jezik

Južnoafrička Republika ima 11 službenih jezika od kojih su 2 europskog porijekla: engleski i afrikans (kojim govore bijelci holandskog porijekla), a ostali afričkog.

Durban (Zulu:eThekweni) je grad u Južnoafričkoj Republici, treći po broju stanovnika, a u provinciji KwaZulu-Natal je najveći grad. Ima oko 3.5 milijuna stanovnika, što ga čini

trećim po veličini gradom u Južnoafričkoj Republici. Durban je najpoznatiji po najprometnijoj luci na afričkom kontinentu, te je jedan važnijih turističkih centara zbog tople suptropske klime i lijepih plaža. Kwazulu Natal je južnoafrička provincija većinom naseljena pripadnicima istoimenog plemena.

Shakaland Zulu Experience – cjelodnevni izlet (slika 44) Na izletu u pratnji vodiča na engleskom jeziku i na SASL-u posjetili smo Zulu pleme. Zulu je najveća afrička etnička grupa od oko 5 milijuna ljudi koji većinom žive u provinciji KwaZulu-Natal u Južnoj Africi. Ima ih nešto i u Zimbabveu i Mozambiku.

Na svim tim mjestima, međutim, još živi i dio njih koji zaista i u 21. stoljeću prate svoju tradiciju i ne odustaju od nje. Jasno, više ih je po gradovima, odjevenih u jeans, sa skupim satovima na ruci, mobitelima, dok druga vrti volan nekog novog auta. Uglavnom žive po starim običajima, većina pripadnika

plemena svakodnevno komunicira s duhovima svojih predaka.

Shaka, kralj Zulua (1781. ili 1787. - 22. rujna 1828.), jedan je od najvećih i najpoznatijih poglavica plemena Zulu. Danas, iako imaju novog kralja, pripadnici plemena Zulu uvijek na prvo mjesto stavljaju svog davnog pretka, Šaku, kako bismo mi to rekli. Unatoč tome, 1970. godine Zului su doživjeli težak udarac kada su im tadašnje vlasti oduzele južnoafričko državljanstvo i sve ih strpale u nekoliko odvojenih teritorijalnih čepova. Nakon pada aparthejda, većina ih je spojena i tako je nastao Kwazulu Natal.

Pleme Zulu ima mnoge neobične običaje koji se uvelike razlikuju od današnjih zapadnih kultura, npr.:

- bogatstvo člana Zulu plemena određuje se prema broju goveda, koza i ovaca koje posjeduje
- kada mladić želi oženiti djevojku, mora tražiti dopuštenje od njezinog oca te mu platiti tzv. lebolu - daje mu određeni broj svoje stoke

Ružica Kežman sa predstavnicima Paname i Saudijske Arabije

„Dolaziti zajedno je početak. Biti zajedno je napredak. Raditi zajedno je uspjeh.“ - Henry Ford

- poglavici Zulu plemena dopušteno je imati onoliko žena koliko ih može uzdržavati, a taj broj varira od 1 do 11

- kad se djevojka udaje, mora u kosi i oko suknje nositi perlice određene boje, tako da svi u selu znaju da se udala

- domaćin uvijek ulazi u nastambu prije svog gosta, za slučaj da se u nastambi nalazi zmija ili neka druga opasnost koja bi mogla ugroziti njegovog gosta

- sva djeca, i muška i ženska, imaju probušene uši, u skladu s tradicijom koja kaže da tako i “uši uma mogu čuti”; rupe u ušima se postepeno šire tako što se s vremenom u njih stavljaju sve veće i veće naušnice.

članovi udruge “DLAN” sa predstavnicima Bosne i Hercegovine, Srbije i Makedonije

članovi udruge “DLAN” sa predstavnicima Sirije

Vjerovali ili ne, rukama se može zagrliti cijeli svijet. I planeta Zemlja stane samo u jedan jedini dlan.

Ružica Kežman, Goran Matijević i Angel Naumovski

BICIKL I KACIGE I PUTOVANJA

Jutro je i popila sam svoju kavu, novi je dan. U prethodnima sam vrijeme posvećivala svojem poslu i traženju zanimljivih impresija, a neke su i mene same našle.

Vozila sam se biciklom na posao, i rekreativno. Bez kacige. Inače smo zakinuti za svijest o važnosti kaciga i o opasnosti vožnje bicikla, pogotovo kad te ponese brzina i neke potisnute brige.

Naš je prijatelj tako prešao Anđelima. Danas je dan Arhandela i ja sam konačno svojega upoznala. (Angel, to nisi ti, no može biti da si jedan od glasnika).

Anđeo, dolazi od grč. ἄγγελος “poslanik, vjesnik”, što je prijevod hebr. מַלְאָךְ malakh “poslanik, vjesnik”; posuđeno i u lat. angelus, engl. angel.

Pomislite koliko je puta bilo nekih gužvi, problema, naizgled nerješivih, kratkih rokova.. Nemate otkuda platiti režije, dugove, ne ide vam posao?

Osjećate se napušteno i usamljeno, a svatko bere svoje brige. Osobno, našla sam se pred zidom, recimo davno, kad sam ostala bez sluha, samo primjer. Kak bum ja sad?

Nisam imala pojma kako se funkcionira s malim ostacima sluha. Mislila sam da je sve što propuštam jako bitno i da je velika blamaža i sramota to što ja ništa ne kužim.

No, u sebi sam znala da nešto sigurno kužim i znam i da ne sumnjam ni najmanje, a to je da sam ostala živa. Dokaz je bio što razmišljam, čitam, pišem, crtam pa i pjevam, sklepavam stihove, učim strane jezike i pamtim. A najvažnije je bilo – privlačim ljude i stvaram odnose s njima, učim od njih, komuniciram i služim im kao „veza“, dajem im ideju, inspiraciju... Povezana sam s njima.

Tako smo svi mi, s nedostatkićem ili bez njega, uvijek zbog nečega blagoslovljeni nekim talentom i sposobnošću koji su nam dani, koje smo naslijedili, koje smo osvijestili i zbog kojih nas drugi prepoznaju.

Meni su Anđeli (ima ih cijela vojska, imaju imena, pomoćnike, a možete im i sami nadjenuti nazive, ovisno o tome kojeg trebate i u čemu vam pomažu) neodvojive OSOBE, makar netjelesne, u mojem životu. Kad smo djeca, imamo male prijatelje, imamo likove iz priča i bajki, imamo junake... Odrastajući postajemo onakvi kakvi smo možda željeli biti ili približno tome.

Tko kaže da nismo sačuvali svojeg „prijatelja-anđela“ ili više njih, kasnije, već ih zaboravivši, kad nas je život odveo u svom smjeru.

Rado ću poslušati opet svoje male prijatelje, jer ja ih čujem. Neki mi govore kroz mene, a neki kroz ljude kojima sam okružena. Koliko su me puta jedna od kćeri ili neka kolegica, mama ili prijatelj podsjetili na to što je bitno, što moram sad učiniti, koja je to važna sitnica koju moram obaviti, dali mi ideju da nešto promijenim, ili jednostavno – odmorim i zatvorim oči te se ponovno susretnem sa svojim Glasnikom.

Pisala sam u jednoj kolumni o Glasniku, i evo, i sama sam to već zaboravila.

No, sigurna sam da zato i pišem i da ste ovdje da čitate – da me podsjetite.

vaša Petra

UJEDINJENJE ILI PROPAST

(Mi gluhi Hrvati smo sami krivi za nezrelost)

Svaki puta kada se nešto trebalo napraviti u hrvatskim zakonima u pogledu promicanja prava za gluhe ljude u Hrvatskoj, pojavio se odgovor da je to nemoguće sprovesti ili da se to odgađa do u nedogledno vrijeme zbog manjka općih interesa. Zgodna je sljedeća situacija: jedna strana delegacija je došla u Hrvatsku u namjeri da snimi i napiše nešto o razvoju prava gluhih i nagluhih kod nas. Postavljeno je pitanje postoji li umjetnost i razvoj umjetnosti kod gluhih umjetnika.

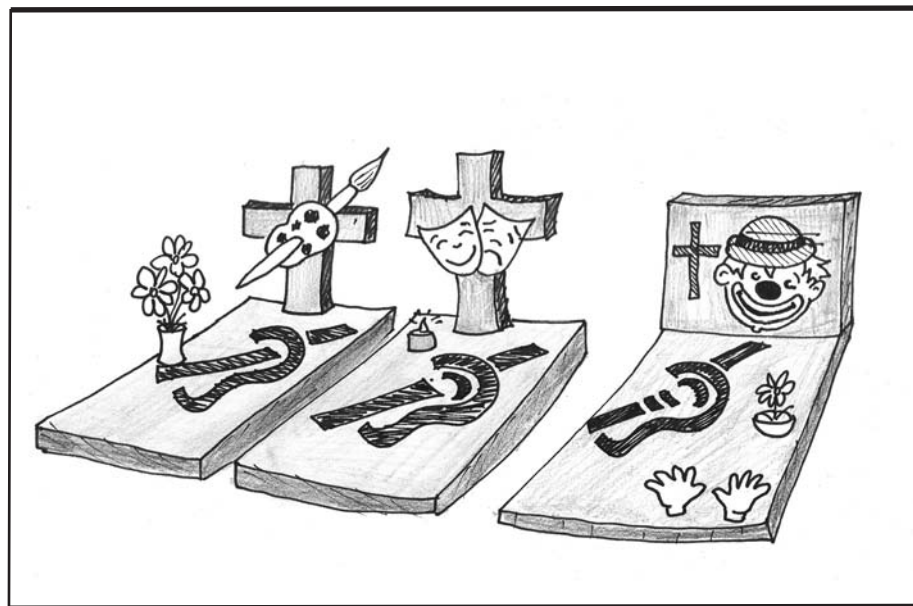
strane umirovljeničke sekcije u okviru Kluba gluhih i nagluhih grada Zagreba kao i bezbroj drugih klubova diljem Hrvatske.

Ista stvar je s postavljanjem upita postoji li znakovni jezik kao službeni za gluhe u Hrvatskoj. Dorada tog zakona još se čeka. Nameće se odgovor da se sve samo čeka i da je uvijek tako. Evo primjera moguće anarhije u vezi s dopunskim zdravstvenim osiguranjem. Na početku godine iz Ministarstva zdravstva je rečeno

imaju pravo na besplatno dopunsko zdravstveno osiguranje, a država će im davati financijsku podršku. Međutim, do sada nije ništa napravljeno niti je donesena ikakva odluka da se gluhi- ma prizna to pravo. Još se čeka što je točno dogovoreno da se gluhim a omogući da im država to pokrije. Kako sada stvari stoje, prema postojećem zakonu, gluhi nemaju nikakva prava na njega. Isti je osjećaj neorganiziranosti ili nekompletnosti na bilo kojoj strani da se pokrene rješavanje prava za gluhe i nagluhe korisnike državnih beneficija.

Također se nameće sasvim drugačiji pristup odnosa prema gluhim a. Krovna organizacija gluhih i nagluhih u Hrvatskoj ima različite odnose prema gluhim a, sve zavisno o tome kakva su prijateljstva između glavešina te organizacije i drugih udruga gluhih.

Postoji vječna borba širokog spektra interesa, pa teško mogu jedni i drugi imati isti interes baš radi promicanja prava za svoje gluhe članove koji su učlanjeni u različite udruge. Toliko različitih interesa imamo i toliko različitih udruga i sve je previše rascjepkano. Krovna organizacija gluhih i nagluhih zato nije u mogućnosti voditi jedinstvenu politiku za promicanje prava gluhih i nagluhih. Zašto?

Dobio se odgovor da je umjetnost gotovo zamrla i to već podosta godina. To je rečeno iz krovne organizacije gluhih, iako svi mi znamo da postoji umjetnost kod gluhih umjetnika pa čak i kod gluhoslijepih, samo što je to organizirano i razvijano izvan krovne organizacije. Trebamo pohvaliti česta održavanja izložbi od strane udruge Svijeta tišine, ili čak poticajne prodaje umjetničkih rekvizita od

da gluhi nemaju pravo na dopunsko zdravstveno osiguranje osim ako nisu 100% invalidi na temelju rješenja iz istog Ministarstva. No, iz krovne ili neke druge organizacije gluhih je rečeno da gluhi ipak imaju to pravo, nakon nekoliko prepiski između krovne organizacije gluhih i tajnika Ministarstva zdravstva.

Na kraju je dogovoreno da gluhi

Zašto svi mi gluhi ne možemo biti zajedno, biti ujednačeni u podnošenju zahtjeva za boljitak naših prava? Pogledajmo poznatog njemačkog filozofa Kanta koji je 1784. godine odgovorio na pitanje što je prosvjećenost: "Prosvjećenost je izlazak čovjeka iz stanja samoiskrivljene nezrelosti. Nezrelost je nemoć da se svoj razum upotrebljava bez vodstva nekog drugog. Ta nezrelost je samoiskrivljena onda kad njen uzrok ne leži u nedostatku razuma, nego u pomanjkanju odlučnosti i hrabrosti da se njime služi bez tuđeg rukovođenja". Sjajan odgovor.

Takav odgovor bi se trebao preslikati na situaciju u Hrvatskoj. Mi, gluhi Hrvati, naprosto smo sami krivi za današnju situaciju, no ne zato što bi nam manjkalo razuma, nego smo neprosvijećeni, jednostavno nemamo odlučnosti i hrabrosti služiti se njime bez tuđeg rukovođenja. To rukovođenje danas je monitoring. Na isti način kako Europljani doživljavaju Hrvate pri ulasku u europsku zajednicu, i nad svim gluhim Hrvatima i nad načinima vođenja toliko različitih interesnih udruga bi bio potreban monitoring (nadgledanje, nadzor nad provođenjem potrebnih reformi da se ujedine različite udruge u jednu megaudrugu ili nadudrugu koja bi bila najsnažnija i vodeća za promicanje interesa gluhih).

Je li moguće da će se ulaskom u EU početi rješavati problem razbijenih udruga? Ja u ovom trenutku ne raspolazem nikakvim informacijama da će doći do potrebne reorganizacije niti sam u mogućnosti napisati da bi ulaskom u EU bio potreban monitoring nad

udrugama radi provođenja reformi. Samo znam da zbog sve težeg podnošenja proračuna, Vlada i vodeći ministri moraju puno toga odrezati. Čak su neke udruge izgubile potreban novac važan za poslovanje, za razvoj projekata, za napredak i prezentaciju autorskih radova gluhih ljudi.

Zato bi u ovom trenutku, dok još nismo ušli u EU, bilo najbolje sve voditelje udruga gluhih posjesti za zajednički stol i pregovarati za postizanje zajedničkog interesa za promicanje prava gluhih i nagluhih. Prije pola godine je jedna udruga za videosnimanje počela okupljati ostale udruge da se ostvari jedna dobra ideja, koja se još danas razmatra. Sastoji se od toga da bi udruge, koje imaju svaka svoju aktivnost i svaka svoju povijest djelovanja i vođenja, trebalo snimiti u dokumentarnom obliku i u obliku vijesti i događanja gluhih.

Najbolje kadrove u trajanju od pet minuta od svake udruge gluhih bi se prezentiralo Udruzi za snimanje videa „More tišine“ kako bi ona na glavnoj televiziji mogla tjedno ili barem mjesečno prikazivati novosti i aktivnosti i buduće planove u vezi s problematikom gluhih i nagluhih. Takva ideja je odlična, međutim prošlo je pola godine od toga pa još čekamo realizaciju. Po meni, s obzirom na to da krovna organizacija gluhih ima moguću

vodeću ulogu u Hrvatskoj, ona bi trebala na kraju pregovora preuzeti glavnu ulogu za promicanje prava gluhih, a da sve ostale udruge budu jednako zastupljene i financijskim potporama od strane države i drugih donatora te sponzora.

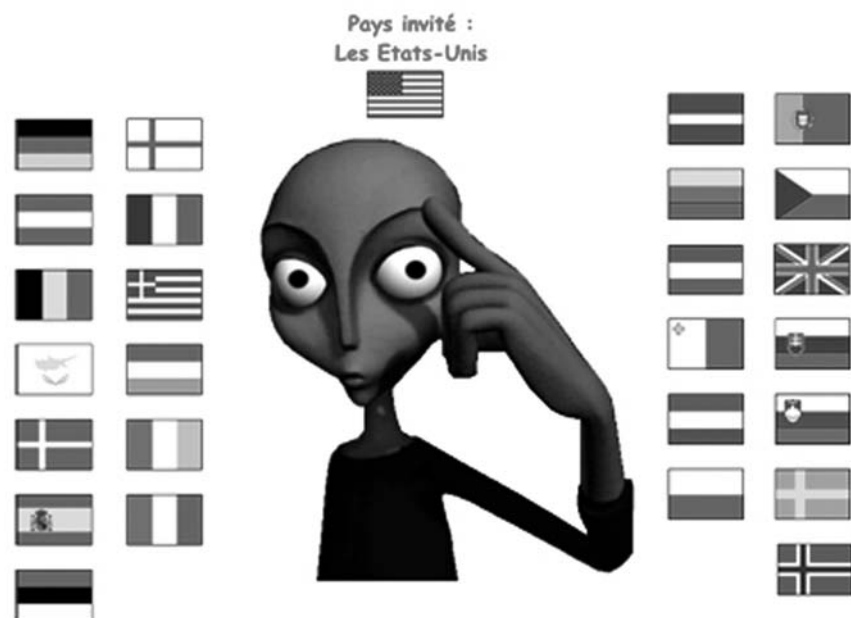
Na taj način bi bio zastupljen jedinstveni zajednički nastup gluhih u odnosu na cjelokupno hrvatsko društvo i isto to društvo bi znalo za snažnu bazu gluhih birača te ujedno s kakvom bi jačinom mogli promicati svoj interes u tom društvu. Potrebno je ukloniti psihičku barijeru u glavama voditelja udruga da će doći do zloupotrebe nećijih interesa, do mogućeg sukoba interesa, do grabljenja uspjeha na tuđi račun i do drugih problematičnih situacija.

Zajednički dogovor bi osiguravao budućnost svim gluhima te mirnu plovidbu kroz nevremena i nadaće proračunskih muka. Krovna organizacija gluhih bi tako imala samo jednu zadaću - predstavljati u svijetu snagu hrvatskih gluhih članova i preusmjeriti potrebnu suradnju na nižu razinu, to jest dogovarati i sklapati suradnju sa stranim i domaćim udrugama gluhih, sa sponzorima i s donatorima.

Između krovne organizacije gluhih s jedne strane i svih udruga gluhih s druge također se dogovara na istoj razini. Na taj način bi bila osnažena pozicija krovne organizacije gluhih, a ostale udruge bi bile ojačane zajedničkim nastupom i cijeli svijet bi znao kamo bi odlazio proračunski novac namijenjen gluhim umjetnicima, sportašima, radnicima i ostalim gluhim članovima.

mr. sc. Zlatko Orct

FESTIVAL CLIN D'OEIL 2011. REIMS - FRAN-CUSKA 01. – 03. SRPNJA 2011.

Članovi Udruge „Kazalište, vizualna umjetnost i kultura gluhih – DLAN“ Iva Vrbos, Ružica Kežman, Lea Starčević i Lino Ujčić bili su na festivalu "Clin d'oeil" u Reimsu.

Ciné Sourds, uz potporu francuskog Ministarstva kulture organizirao je festival "Clin d'oeil"-Festival vizualne umjetnosti gluhih u Reimsu, u partnerstvu s gradom Reimsom, Glavnim vijećem u Champagne-Ardenne regiji i Svjetskom kino produkcijom. Europski pregled kulture gluhih slavio je ove godine svoje peto izdanje.

Festival je bio otvoren za sve oblike stvaranja i izražavanja te je dao široku europsku multidisciplinarnu lepezu vizualne umjetnosti gluhih umjetnika kroz 3 dana. Prikazana je bila kazališna umjetnost, one man show, poezija na znakovnom jeziku, ples, filmska i videoprodukcija. Na festivalu se dogodio globalni susret kreativnih

umjetnika i filmskih režisera – prikazalo se 13 filmova.

„ See what I'm saying“

Izložbe su bile organizirane s posebnim temama - dvjesto gluhih i nagluhih umjetnika iz cijele Europe predstavilo je panoramu raznih vrsta umjetnosti: slikarstvo, kiparstvo, razne promidžbene materijale: majice s logotipom na

znakovnom jeziku, fotografije, DVD-ove o kulturi gluhih, modne detalje, zanatski obrt,... Tu izložbu je uvećao naš poznati gluhi slikar Koča Popović koji je pokazao svoje lijepe radove.

Na festivalu je kao specijalni gost bila pozvana ekipa gluhih kazališnih umjetnika iz SAD-a (Sjedinjene Američke Države) koji su pokazali svoje umijeće (Robert de Mayo, Jon Savage, John Mau-cere). Prikazao se američki film „Black Sand“ i dokumentarni „ See what I'm saying“.

Taj festival pruža izvanrednu mogućnost gluhim umjetnicima da pokažu svoje vizualne kreacije

i promiče emitiranje njihovih djela kao i razvijanje razmjene između audiovizualnih kreatora sa svih

kontinenata. Bio je organiziran i deaf party na kojem su si dali oduška vrhunski glazbenici SIGN-MARK (Finska) i BEETHOVEN'S NIGHTMARE (rock and roll band - SAD).

MOJA ZAPAŽANJA

KAZALIŠTE

Sve predstave su bile zanimljive i teško je reći koja je bila dobra, no o nekima koje su mi se urezale u pamćenje ću pisati u kratkim crticama.

One man show

John Smith, gluhi zabavljač iz Velike Britanije predstavio je svoju točku „Beautiful BSL“. On je uz svoja iskustva iz djetinjstva nudio zabavan i fascinatan uvid u svijet gluhih, u njihovu kulturu, školovanje i svijet britanskog znakovnog jezika. Mamio je nas gluhe na smijeh i razmišljanje.

John Smith

Giuseppe Giurana, atraktivan gluhi vizualni umjetnik iz Italije se rado prisjeća nas gluhih u Zagrebu. Vodio je radionice vizualne umjetnosti za članove Udruge DLAN,

zahvaljujući Angelu Naumovskom, predsjedniku Udruge. Na otvorenju festivala je izveo posebnu i neobičnu točku Omet.

Giuseppe Giurana

Les Survivants, ova kazališna grupa iz Francuske stoji kao jedan link – nikada ne umire. Predstava Cie Danse des signes – Preživjeti kao što je znakovni jezik prikazana je kao plesni show bez muzike, bez buke, čini zaglušujući šum kao strast za životom. Dramatično prikazivanje je da bi izbjegli umiranja, morat će se promijeniti nešto loše, preživjeti i ići ka stvaranju života.

PLES

Ples kao i uvijek nas gluhe uzbuđuje, barem mene. Beskrajno sam uživala u njihovim živahnim plesnim pokretima. Ples je vizualna uгода, ritmično pokretanje tijela prema ritmu glazbe, izražavanje emocija.

FILM

Meni se jako dopao američki horor „Black Sand“ („Crni pijesak“), koji je režirao Mark Woods na ASL-u i koji je titlovan na engleski jezik. Film drži priču jednostavnom i oslanja se na maštu publike za stvaranje napetosti i užasa. Glumci

u tom filmu koji su koristili ASL su diplomanti škole gluhih iz Arizone, Indiane, Riversidea, Marylanda.

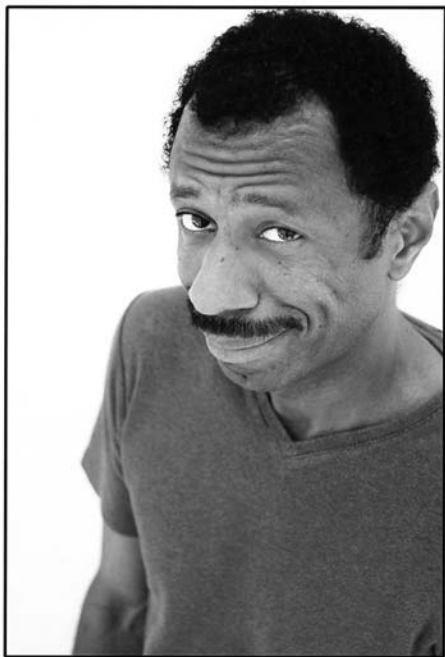
„Crni pijesak“ je horor misterija koja se vrti oko četiri tinejdžera za vrijeme odmora u Costa Rici. Početak filma prikazuje kako su tinejdžeri došli sretni u miran šumovit krajolik. Međutim, uskoro otkriju da raj ima tamniju stranu, otkrivaju mračne tajne i suočeni su sa zadatkom preživljavanja u ostatku filma. Vizualni efekti su dominantni za razliku od specijalnih koji se koriste u filmovima danas.

Film je zahtijevao neke prilagodbe jer se ne oslanja na posebne efekte koji su glasni s bezrazložnim nasiljem, kao većina današnjih filmova.

„See what I'm saying“ (Pogledajmo što želim reći) je film redateljice Hilari Scarl. Ovaj snažno inspiracijski i iskren dokumentarni film prati četiri poznata zabavljača gluhe zajednice: bubnjara, komičara, glumca i pjevača. Ovi talentirani, jedinstveno gluhi zabavljači govore o svojim tjeskobama, o tome kako su svladali velike izazove na putu do uspjeha (osobnog i profesionalnog).

Bob Hiltermann je bubnjar u gluhom rock bendu Beethoven's Nightmare (Beethovenova noćna mora) koji postoji 30 godina.

CJ Jones, jako poznat i međunarodno priznat zabavljač - komičar u svijetu gluhih, ali gotovo nepoznat čujućoj publici, nailazi na prepreke i predrasude jer je crnac i još uz to gluhi, bori se napraviti prvi međunarodni znakovni jezik na kazališnom festivalu u Los Angelesu.

Robert de Mayo, briljantan glumac, ASL instruktor, pedagog koji predaje na Juilliardu, govori o borbi za preživljavanje kada postaje beskućnik.

TL Forsberg, nagluha rock pjevačica govori kako je oglušila kao čujuća mlada pjevačica i kako se našla u procjepu između čujuće i gluhe zajednice, nema izvorni znakovni jezik. Snimila je svoj prvi CD "Not Deaf Enough" (Ne dovoljno gluha), pjeva u rock bendu Beethoven's Nightmare.

GLAZBA

SIGNMARK

Marko Vuorihheimo je gluhi finski pjevač i reper. Njegova glazba, hip – hop, privlači mladu generaciju, a

privuklo je i malo stariju. Bas linija je jako važna za mladog pjevača i on prati glazbu koju prevodi, tj. rimuje na znakovnom jeziku uz savršenu mimiku i neodoljive pokrete tijela. Oduševio nas je njegov izraz lica koji prati ritam glazbe, njegovi znakovi se prilagođuju ritmu hip – hopa. Improvizacija je kompletno usklađena sa zvučnim i svjetlosnim efektima. Njegova glazba ide izvan onoga što možete čuti, osjećate snažne vibracije! On smatra da društvo ne treba gledati na gluhe kao na invalide, nego kao na jezičnu manjinu sa svojom kulturom.

BEETHOVEN'S NIGHTMARE – rock bend

članovi grupe Beethoven's Nightmare

gom. Bez riječi sam! Njihova rock glazba prostrujala mi je tijelom i kad se sjetim, još uvijek mi je u krvi to ljuljanje glazbe, savijanje volumena, pulsiranje ritma, snažno zadivljujuće udaranje u bubnjeve, zvučni efekti do maksimuma, pod nogama ugodni vibrirajući osjećaji koji su mamili na plesne pokrete,... Predivan osjećaj prave atmosfere rock koncerta!

Sviđa mi se što grupa u tom bendu (dvije pjevačice) prevodi pjesme pjevajući na znakovnom jeziku koristeći ples, glazbu, mimiku i vizualne efekte. Time nama gluhima približava razumijevanje pjesme i glazbe, fizički doživljaj glazbe. Proces glazbe nama gluhima pruža uranjanje u vizualni efekt slušanja glazbe, tj. osjećaja vibracija u cijelom tijelu.

Glazba je stvaranje, govor tijela. Komuniciranje s glazbom je univerzalni jezik duše sa ili bez riječi. Postala sam svjesna još prije da je glazba sastavni dio života.

članovi Udruge DLAN sa rock bendom "Beethoven's Nightmare"

Oduševljena sam rock gluhim bendom Beethoven's Nightmare, bubnjarom Bobom Hiltermannom i njegovim sviračima, gitaristima Edom Chevyjem i Steveom Lon-

Jezik glazbe pripada svim ljudima, bez obzira na oštećenje sluha. Često idem na koncerte i volim slušati klasičnu glazbu, opere, džez, modernu glazbu. Glazba je jezik percipiranja osjećaja. Glazba opušta i daje smirenu notu za dušu.

Nama je jako drago, a meni posebno, što smo upoznali te vrhunske glazbenike i što sam neopisivo uživala u njihovoj glazbi! Izvrstan je naziv benda, baš su prava noćna mora!

Životopis - Bob Hiltermann

Bob Hiltermann je multitalentirani bubnjar, glumac i redatelj. Rođen je kao gluh u Wiesbadenu, Njemačkoj 1. kolovoza 1952. Njegovi roditelji i obitelj od 11 djece preselili su se u Kanadu. Dok je živio u Kanadi, Bob i obitelj su govorili uglavnom njemačkim jezikom, no na kraju je govorio engleskim.

Odrastao je u klasičnoj glazbenoj obitelji koja je na njega utjecala naveliko. Bob, otac, braća i sestre uživali su u zabavama, obiteljskim proslavama. Jedno od Bobovih najljepših sjećanja je kada je u dobi

od 10 godina upoznao indijskog dječaka iz plemena Blackfoot. Postali su prijatelji i svakoga ljeta su prisustvovali ceremonijama Blackfoot plemena i Pow-wow dance ceremonije.

Na jednom od tih obreda Bobu je bilo dopušteno uzeti jedan od velikih bubnjeva od jelenje kože. To bubnjanje mu je bilo prvo iskustvo. Također, tijekom jednog od njegovih posjeta plemenu, bio je izložen najvećoj rock pjesmi "Good Golly, Miss Molly" Little Richarda. Bob je otkrio elektriku u glazbi i rock and roll.

Učio je kako čitati s usana i može se nositi s time pri razgovoru udobno, bez korištenja tumača, ako je potrebno. Završio je srednju školu i bio prihvaćen na Sveučilište Gallaudet gdje je upoznao Eda Chevyja i Stevea Longa.

Njih trojica formirali su u Americi prvi gluhi rock and roll bend - sada poznat kao „Beethovenova noćna mora“ - koji održava uspješne turneje u Americi već 30 godina. „Beethoven's Nightmare“ je objavio jedan CD pod nazivom "Turn it Up", koji nosi izvorne pjesme.

Kao glumac Bob se pojavio u hvaljenom filmu "Djeca manjeg Boga", dnevnim sapunicama "Sva moja djeca", CBS-ovoj seriji "Cold Case", filmu "Most na šutnju", ABC-ovom filmu "Tin Man", UPN-ovoj seriji "Sirene" te u brojnim reklamama.

Jedan je od osnivača članova gluhih West kazališta - često je glumio u mnogim nagrađivanim produkcijama, uključujući "Tramvaj zvan čežnja", "Romeo i Julija", "Aladin i njegova svjetiljka", "Njegova žena,, i "Let iznad kukavičjeg gnijezda".

iscjevak iz filma "Djeca manjeg boga"

Bob je poznat po svom radu s gitaristom Edom Chevyjem, a njegova sestra Rita Corey po nagrađivanoj avangardnoj glazbenoj kazališnoj predstavi MUSE, koja je na turneji na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

iscjevak iz filma "Let iznad kukavičjeg gnijezda"

Bob je režirao na pozornici predstave kao što su "Zvonar crkve sv. Jacques", "Djeca manjeg Boga", "Sunrise", "Wild Minds", "Everyday Cafe" i "Reći što?". Također je napisao i režirao brojne radionice, školske igre i posebne programe.

Naučio je treći najveći govorni jezik u Americi - američki znakovni jezik. Poznat je kao važan savjetnik za dijeljenje talenta i znanja s mladim gluhim i čujućim zajednicama.

Kežman Ružica, prof. defektolog

KAZALIŠNA PREDSTAVA GULLIVEROVO PUTOVANJE

Prije deset godina održana je prva predstava za gluhu publiku „Planet tišine“, gdje je zavladao ogromno zanimanje za podizanje gotovo zamrle kulture gluhih u Hrvatskoj u ono vrijeme. Po prvi puta na jednom mjestu dogodilo se masovno okupljanje gluhe publike koja je bila stvarno gladna bilo koje vrste kulture. Nekoliko je puta godišnje ta predstava bila izvođena po cijeloj Hrvatskoj te u inozemstvu. U Njemačkoj je po prvi puta isti kazališni proizvod bio prezentiran u obliku prve hrvatske kulture gluhih.

Može se slobodno reći da je to bio pravi pogodak za promicanje kulture gluhih i početak buđenja kulturnih ali i ostalih prava za gluhe ljude u Hrvatskoj. Poslije vrlo uspješnog kazališnog proizvoda predstavljene su druge predstave koje su sa svakom novom idejom polako tonule u prosječnost, mada bi se moglo reći da je svaka predstava bila odlično predstavljena. Zamjetan je bio trend da se ponavlja slična priča, ali u drugoj okolini na bini.

Očekivanja su bila velika, a ideja je, bez obzira na to što je detaljno razrađena te scenarijski dotjerana do fine nijanse tako da zadrži gluhu publiku za vrijeme izvođenja predstave budnom, ipak polako pokazivala znakove zasićenosti i tonuća u prosječnost. Unatoč sve brojnijim predstavljanjima raznoraznih ideja i lansiranja mnogo kazališnih proizvoda od strane za sada jedinog našeg gluhog autora Angela Naumovskog, jedna kazališna predstava je pobudila vrlo veliko zanimanje - predstava „Ruke koje plaču“.

Ona je po mnogim kazivanjima gluhih odlična, skoro ravna prvom izvođenju predstave „Planet tišine“. No njezin nastavak ipak je brzo upao u prosječnost.

No autor, Angel Naumovski, nije nam dao da ostanemo na istoj liniji prihvaćenosti kritike da je sve prosječno, krenuo je u osmišljavanje nove kazališne predstave koja bi mogla i morala pobuditi naše zanimanje.

Tako je zadnja kazališna predstava, Gulliverovo putovanje, vrlo majstorski izrežirana te su ubačeni mnogobrojni erotski gegovi koji su cijelu gluhu publiku gotovo digli na noge ili, grubo rečeno, gotovo paralizirali.

Takvi erotsko nabijeni ispadi nikada prije nisu bili zabilježeni. U tome je Angel potpuno uspio i zato je cijela gluha publika bila zahvalna na obrađenoj ideji začinjenoj erotskim elementima u skladu s modernim dobom izvođenja kazališta, ma koliko je gluha pub-

lika otvoreno nenavikla na taj način izvođenja priče ili je barem naviknuta na puritanski način prikazivanja ideja na daskama koje život znače.

Svejedno, gluha publika je objeručke prihvatila erotizirano tumačenje problema situacije za gluhe ljude. Uslijedio je burni pljesak i, naravno, obvezno mahanje rukama u zraku u znaku velike podrške gluhim glumcima za

odlično izvođenje ideje o nesporazumu između dvije različite jezične zemlje. Bilo je toliko urnebesno smiješnih situacija, no to je vjerna kopija različitih smiješnih nesporazuma u stvarnom životu gluhih i čujućih ljudi. Gotovo je cijela gluha publika bila na granici urnebesnog plača zbog toliko komičnih elemenata.

Siguran sam da će glavni autor gluhog kazališta osmisliti neku novu ideju koja će zadržati zanimanje gluhe publike za kazalište i za daljnje promicanje kulture gluhih. U današnje doba prevladavanja internetskih sadržaja i razvijanja društvenih mreža mnogi čujuć i gluhi ljudi sve se više odmiču od čitanja i prihvatanja informacija na starinski način (knjige, kazalište i kina). Gluha publika je ipak na ovaj način os-

tala vjerna kazališnoj predstavi prezentiranoj za nju. To se vidjelo po dupkom popunjenoj dvorani.

I nakon predstave je satima i satima prepričavan doživljaj oko predstave; usudio bih se napisati da je to bila odlična kritika za uspješno izvođenje. I naravno, tjednima su poslije predstave nanovo gluhi razgovarali o tome. To je dokaz da je cijela koncepcija nove ideje kazališnog izvođenja pogodila srž

promicanja kulture gluhih.

Gluhi bi stoga voljeli na isti ili barem neki novi, bolji način očekivati novu kazališnu ideju. I opet sam siguran da će Angel Naumovski i dalje uspijevati promicati ideju kako on zna prezentirati za sve nas, za našu vjernu gluhu publiku!

mr.sc. Zlatko Orct

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimlj

TRKA KAO OSTVARENJE ŽIVOTNOG SNA

U životu ima toliko jurnjave. Trči na posao, pa trči s posla, požuri do prodavaonice, trči kući, potrči za tramvajem, požuri da napraviš ovo i ono. U toj jurnjavi često zaboravimo ono što zaista volimo i želimo. Pogubimo svoje snove. Nema vremena ostvariti ih. Često nas muči i crv sumnje: možemo li mi gluhi u tom općem kaosu ostvariti svoj san? Možemo li se nositi u utrci života? Možemo!

Dokaz za to je Luke Adams koji je zaista ostvario svoj san. Rođen je kao gluho dijete, u američkoj vojnoj obitelji. Njegova majka Margaret, klinički znanstveni suradnik, i Luke imaju poseban odnos, sporazumijevaju se na znakovnom jeziku, ali na poseban način, tako da gotovo mogu jedno drugome čitati misli. Luke je završio tehnološki fakultet. S 23 godine se prijavio na reality show „The Amazing Race“.

To je trka koja se priređuje već četrnaest sezona, u proljeće. Moraju se svladavati razne prepreke trčanjem, plivanjem, planinarenjem. Pred natjecateljima ima puno izazova koji iziskuju snagu, hrabrost, snalažljivost i brzinu.

Njegov partner u timu bila je majka koja baš i ne voli takve emisije, ali je pristala i bila mu podrška. Bili su uzbuđeni jer su upoznali nova mjesta, usput učili o različitim kulturama i

hrani. Trka se odvijala u Indiji i Kini, gdje su se timovi međusobno natjecali. Luke i njegova majka osvojili su prvo mjesto u prvoj utrci i uspjeli su izdržati gotovo sve do samog kraja.

Za kaznene bodove na tri utrke prije kraja, zanimljivo, dobili su ispijanje čaja, koje je trajalo puna četiri sata. Luke nije odustajao, što je posebno dirnulo njegove navijače. Interes medijske javnosti izazvala je ne samo

Luke and Margie Adams on The Amazing Race (CBS)

ta pobjeda nego i saznanje da je Luke Adams prvi gluhi natjecatelj u takvom tipu emisije. Prijatelji moji gluhi, proljeće je, priroda nas čeka sa svojim izazovima i ljepotama. Hajdemo je osvajati, istraživati i u njoj uživati.

Slijedimo primjer Lukea koji je ostvario svoj san. Slijedimo svoje srce i pronađimo snage, volje i nade u sebi. Mi možemo ostvariti svoje snove!

Lino Ujčić

đanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - do

SEMINAR ZA KORISNIKE UMP

Dana 15. listopada 2011., u prostorijama ADU (Akademije dramskih umjetnosti, Trg maršala Tita 5), u organizaciji gospođe Nives Coce održan je Seminar za korisnike UMP (umjetne pužnice).

Seminar je bio namijenjen stručnjacima, roditeljima, skrbnicima i obiteljima djece s UMP, i svima onima koji imaju neka pitanja, ideje ili ih to interesira. Prostorije u ADU je osigurao g. Enes Midžić (dekan ADU, predsjednik Udruge PUŽ i otac djevojke koja ima UMP).

Predavačica je bila gđa Victoria McDonell, koordinatrica, rehabilitatorica i pravnica za Cochlear Nucleus (tvrtka za proizvodnju i razvoj umj. pužnica), za Istočnu i Centralnu Europu, a dolazi iz Australije.

Gđa McDonell i sama je majka žene koja je kao djevojčica

dobila pužnicu te danas radi kao odvjetnica u Sidneyu (Australija). Pokazala nam je teoriju, metodologiju i svakodnevnu primjenu tih metoda, tablice i intervale, kao i etape u razvoju

djece te njihove mogućnosti za individualan razvoj govora, slušanja, spoznaje i općenitog napredovanja uz pomoć UMP. S praktičnim dijelom predavanja sudjelovao je i gospodin

Za sve koji su puni pitanja, ideja, nedoumica ili ih jednostavno interesira ...

SEMINAR ZA UMP KORISNIKE

15.10.2011. SUBOTA od 09:00 do 13:00 u Zagrebu
prijavite se na nimasen@gmail.com ili na 091.588.01.39

Viktorija McDonell
Coordinator of Rehabilitation and Advocacy
Cochlear AG
Central & Eastern Europe

Pravna pitanja? Pitanja re/habilitacije?? Možemo i glasnije.....
Seminar je zamišljen za stručnjake, roditelje, skrbnike i obitelji bez prisustva mlade djece.

govora i slušanja djeteta od najranije dobi (odn. kada su ugradili pužnicu, pa nadalje), kao i kognitivnog razvoja

Andrew Kendrick, rehabilitator gluhe djece, pa i one s UMP, koji nam je praktičnim vježbama pokazao kako treba vježbati s djecom, kako komunicirati da bi djeca napredovala (s čim više svakodnevnog uključivanja djeteta u razgovor, radnji po kući i raznih situacija, pomoću malih igrokaza). Gosp. Andrew je napomenuo da on NE UČI DJECU slušati i govoriti, već da UČI RODITELJE KAKO DA UČE DJECU govoriti.

Predavanje je bilo na engleskom te je bio osiguran prevoditelj od strane LINGUA GRUPE, a i prevoditeljica Maja Soić iz Saveza osoba oštećena sluha, za mene, koja sam bila jedina odrasla osoba s UMP na skupu.

Možda mi osobno nije jako bilo potrebno predavanje o učenju govora, jer sam naučila govor kao kasno ogluhnula (postlingvalno), no Seminar je bio vrlo interesantan,

Nives Coce, majku Marije (koja ima pet i pol godina) s UMP, koja je nastupala u dokumentarnom filmu SOS o kojem smo pisali u prošlom broju i bračni par Midžić-Nikolić (čija kći Ana pohađa MIOC, program na engleskom).

Spoznala sam njihove teškoće, njihov napor, požrtvovnost i trud oko djece ili šticećenika. Ovim putem zahvaljujem prijateljici Marijani Perović, koja vlastito vrijeme i trud često posvećuje prevođenju misa na znakovni, u puno različitih situacija. Ona je bila laik sa strane, no aktivno je na engleskom sudjelovala s pitanjima, prijedlozima i idejama (filmovi, knjige koje bi mogle pomoći u senzibiliziranju okoline za gluhe...).

Drago mi je da vam mogu napisati izvještaj s ovog Seminara i ovim putem opet zahvaliti svojim roditeljima, koji nisu morali dolaziti jer je njihovo dijete dobilo pužnicu s 31 godinom, no itekako su mi dali podršku u novim koracima, u čuvanju i podizanju moje djece dok sam išla na rehabilitaciju, kao i u svemu što je uslijedilo nakon operacije i ulaska u „Novi život“.

Petra

FILM SIGNS OF SILENCE (SOS) - ZNACI TIŠINE

Još jedan autor se proslavio u događaju gluhih (prijevod izvornog engleskog izraza, deaf event) - u ovom slučaju autor nije gluha osoba, nego čujuća koja se većinu svog života bavi problematikom gluhih i nagluhih. Dakle, autor Jerko Ban nedavno je napravio odličan filmski proizvod dokumentarnog žanra namijenjen širokom spektru publike u Hrvatskoj pa i u svijetu, koja ima veze s provođenjem prava gluhih i nagluhih.

Film je prije svega namijenjen roditeljima gluhe djece koji imaju dilemu kamo uputiti dijete nakon otkrića da su gluha, a i ostalima, bilo čujućim osobama koji se bave poboljšanjem prava za gluhe i nagluhe, bilo gluhim osobama koji se žele izboriti za stjecanja novih prava za gluhe kao i očuvanja onih postojećih. Film se tiče dvije različite škole u Hrvatskoj koje školuju gluhe ljude bazirane na dvije različite metode.

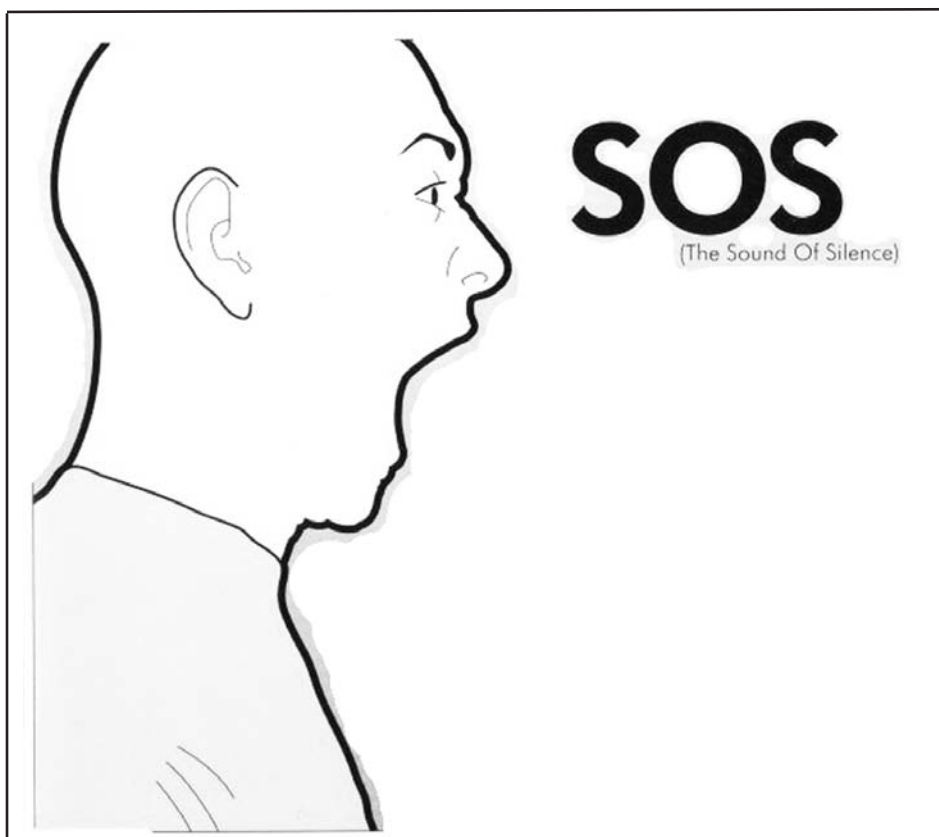
Prva je metoda verbotonalna, pri kojoj je naglasak stavljen na zabranu korištenja znakovnog jezika uz primjenu oralne komunikacije, a druga je metoda totalne komunikacije koja zastupa sve vidove komunikacije u cilju potpunog prenošenja informacija s vanjskog svijeta u svijest gluhe osobe.

U filmu je odlično montiran pristup u samu srž psihologije gluhe osobe u odnosu na sljedeća pitanja: je li ugradnja pužnice pravo rješenje za gluhu osobu i je li korištenje znakovnog jezika kao prirodnog jezika za komunikaciju za gluhe osobe primarna komunikacija. Autor filma nam odmah

na početku daje na znanje kako mu je prvobitna zamisao ta da se znakovni jezik mora nametnuti kao primarni jezik za gluhe osobe i da bi bez znakovnog jezika gluha osoba bila totalno izgubljena u svijetu. Objektivno su prezentirani i drugi pristupi drugim vrstama komunikacija koje rabe gluhe osobe. Nadalje, Jerko uvodi film tako da događaj i bilo koja gluha ili čujuća

riranog ljudskog društva općenito.

Autor nam tako na posve osebujan način prikazuje filmski događaj s više gledišta, tako da on zapravo stoji između više suprotstavljenih mišljenja te s filmskim vođenjima intervjua s akterima filma poručuje svima nama da ne upotrebljava posredništvo između događaja, konflikata i gledatelja.

osoba bude filmski secirana iz više kutova. Svi dosadašnji dokumentarni filmovi na tu temu su napravljeni na mehanički suhoparni način - pojedini autori prikazuju stvari kroz svoje oči, prikazuju kako je ugradnja umjetne pužnice odlična stvar za gluhe osobe, a drugi autori prikazuju kako je umjetna pužnica prava pošast za gluhe osobe te da bi ju trebalo pod svaku cijenu izbjegavati u korist njegovanja prirodne postojbine gluhih, bilo u obliku geta za gluhe ljude ili integ-

To znači da svaki akter sam prepričava svoje viđenje, svoje iskustvo. Isti autor tako nama koji gledamo ostavlja da sami zaključimo što je dobro a što je loše za nas gluhe. Jednako je i za čujuće gledaoce koji pokušavaju dobiti cjelokupnu sliku o problematici gluhih ljudi. Autor je to uspio tako prezentirati publici tijekom

hrvatskog događaja gluhih, mada postoji informacija da je isti film, doduše skraćen, već ranije bio prikazivan u Americi ili drugdje, također uz vrlo dobar prijem.

Što se događalo u filmu? Vođeni su intervju s važnim osobama, s ravnateljicama dvije škole te s vodećim ljudima u Americi koji ugrađuju umjetne pužnice, s roditeljima gluhe djece, te s drugim brojnim gluhim osobama koje su iznosile svoja viđenja i svoja iskustva u vezi s umjetnom pužnicom i s korištenjem znakovnog jezika u njihovom životu. Bez obzira na to što je autor odao da je zagovornik primjene znakovnog jezika kao primarnog jezika za gluhe osobe, u filmu su na mnoge načine razrađeni različiti kutevi gledišta.

U oči upadaju nevjerojatni odgovori ravnateljice škole kako oni imaju potpuna prava u vođenju škole za gluhe učenike te kako ona najbolje zna što gluhima treba. Iskustva mnogobrojnih gluhih osoba upravo to demantiraju, ali naravno, takvi intervju ne daju nikakvu važnost u poslovanju škole za gluhe polaznike, jer sve škole imaju svoju statistiku i svoja istraživanja koja daju samo po njima odlične rezultate za izlječenje gluhoće.

Na kraju filma je rečeno da autor već četiri godine uzalud čeka rezultate tih famoznih istraživanja i još ne zna kada će ih moći dobiti. Postoji još jedan vid znakovne komunikacije za gluhoslijepe osobe, a to je taktilni znakovni jezik koji se koristi preko udruge Dodir koja trenutno grca u problemima zbog uskraćivanja novčanih potpora s

državne strane. Udruga Dodir je svake godine dobivala preko projekta novce za normalno vođenje udruge za gluhoslijepe osobe. Glavna udruga gluhih, pa čak i udruga slijepih, ima automatski pristup hrvatskom proračunu pa nikad nemaju problema s poslovanjem. Jedino Dodir ovisi o financijskom ispunjavanju projekta od strane Ministarstva koji svake godine mora podnositi i tako se domoći potrebnih novčanih injekcija za normalno poslovanje.

Tjedan Helen Keller na Trgu kralja Tomislava

Po prvi je puta udruga Dodir ove godine ostala bez obećane novčane potpore od države - država se opravdala nedostatkom potrebne dokumentacije u podnošenju projekta za poslovanje. Kao odgovor, udruga Dodir je dostavila priopćenje u kojem se ističe da je dokumentacija potpuno uredna i do kraja ispunjena u svrhu dobave novčane potpore za gluhoslijepe osobe za ovu godinu. Tako je dana 27. lipnja održan Tjedan Helen Keller na Trgu kralja Tomislava u nadi da će dodatno senzibilizirati hrvatsku javnost za probleme gluhoslijepih osoba, u nadi da će

ukazati ljudima i medijima na sramotan položaj tih osoba u Hrvatskoj te na maćehinski odnos države prema udruzi Dodir. O tome je dosta rečeno u ovom filmu.

No da se vratimo odlično montiranom filmu. Jedini debakl se zbio na kraju kada se počela voditi živa diskusija s gledaocima u dvorani. Vodila se na potpuno amaterski način - svatko je htio svašta reći, no većina, ili možda nitko od gluhih, nije mogla ništa razumjeti.

Diskusija je ubrzo bila završena pa su gluhi ljudi na kraju mogli izaći iz dvorane i na poznati način na miru poharati sva jela i pića. Kino dvorana je za vrijeme prikazivanja filma bila odlično popunjena, što nam govori da su gluhi ljudi gladni svih vrsta događaja gluhih. Treba uvesti što više mogućnosti za promociju autorskih radova, izložbi umjetničkih tvorevina, te raznih vrsta promicanja interesa za gluhe ljude.

mr. sc. Zlatko Oret

TIŠINA U ZAGRLJAJU JADRANSKOG VALA U SPLITU, 24.09. - 01.10.2011.

oštećena sluha Hrvatske „Svijet tišine“.

Na izložbi su sudjelovali sljedeći gluhi umjetnici: iz Rusije: Maxim Gololobov, Dmitry Mirilenko, Natalya Mirilenko, Dmitry Shiryaev i Igor Soldatenkov; iz Italije: Nicole Asselineau, Franco Borghetti, Primo Cajani, Caputo Ruggiero i Giusseppina Lasaponara; iz Francuske: Arnaud Balard; iz Bosne: Fikreta Čičak; iz Rumunjske: Ilisie Remus; iz Hrvatske: Pavao Bohaček, Dušan Došenović, Sanja Fališevac, Jasminka Glibotić, Vanja Jović, Jakov Korda, Antun Margaretić, Ming Sheng Pi, Koča Popović, Kristina Popović, Mirjana Sorko Nikolić, Lino Ujčić, Iva Vrbos, Gordana Vuger, Josip Vukojević i Nikola Vukojević.

Samo otvorenje bilo je vrlo simpatično, duhovito, uzbudljivo i nadasve zanimljivo jer nam se predstavio gluhi umjetnik iz Španjolske Chavi-Javier Guisado. Svojom pantomimom i glumom izazvao je smijeh kod svih sudionika, a opće oduševljenje je nastalo kad je obukao hrvatski navijački dres te izveo nekoliko štosova na temu sporta.

Međunarodni dani gluhih ove godine su s nizom kulturnih aktivnosti obilježeni u Splitu. Jedna od najznačajnijih aktivnosti i doživljaja bila je otvorenje druge međunarodne izložbe gluhih umjetnika u galeriji Stare gradske vijećnice 24.09.2011. u 20 sati.

Naziv izložbe bio je: „Tišina u zagrljaju jadranskog vala“, a održala

se pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske i uz financijsku potporu Ministarstva kulture, Ministarstva zdravstva, Ministarstva obitelji, branitelja i generacijske solidarnosti te uz svesrdnu podršku gradonačelnika grada Splita.

Izložbu su organizirali gluhi umjetnici udruge za kulturu osoba

Sljedećeg dana bilo je u planu razgledavanje Splita i svi su jedva čekali vidjeti i doživjeti Dioklecijanovu palaču. Čekalo ih je međutim malo iznenađenje, a i razočaranje jer to nije bila Dioklecijanova palača s fotografije iz

rimskog doba nego samo ostaci te palače. To razočaranje je brzo splasnulo i nadomjestilo ga je divljenje zbog ljepota samog Splita. Oduševljeno su šetali uskim uličicama, obalom, uz tolike spomenike iz prošlosti, Crkvu sv. Dujma...

U ponedjeljak smo se okušali i u vožnji brodićem i osjetili čari Jadranskog mora. Otplovili smo za Trogir, vožnja je trajala četrdesetak minuta, ali se činilo manje zato što je raspoloženje bilo veselo, s puno zafkancije. Trogir je mali povijesni grad bogat kulturnim spomenicima uključenih u UNESCO popis svjetske baštine. Sve je oduševila trogirski katedrala, čiji je portal zapadnih vrata izradio Majstor Radovan.

Rano ujutro u utorak nastavili smo opet ploviti, ali sad od Splita do Hvara. Hvar je naš najsunčaniji otok i spada među deset najljepših otoka na svijetu. Hvar je i jedinstveno turističko odredište zbog svoje bogate povijesti spojene s

ugodnom klimom i vinogradima, te maslinicima.

Chavi-Javier Guisado

Naš cilj je bio pokazati i upoznati naše gluhe prijatelje s kulturnim znamenitostima od kojih su najpoznatije samostan dominikana i Crkva sv. Marka, tvrđava Fortica (Španjola) i Hvarsko kazalište (i Arsenal). Sve je izazivalo pažnju naših gostiju, interes i divljenje, a posebno Hvarsko kazalište koje je jedna od najvažnijih građevina u Hvaru, ali i Hrvatskoj. Kazalište

je u određenom obliku osnovano 1612. godine za vrijeme kneza Semitecola.

Dokaz tome nam je natpis na nadvratniku ulaza u kazalište: ANNO SECVNDO PACIS MDCLXII. U kronologiji najstarijih kazališta Europe, Hvarsko kazalište iz 1612. godine je treće po starosti, odmah poslije Teatra Olimpica u Vicenzi iz 1585. i Teatra all'antica u Sabbioneti iz 1588. godine. Pozornica i gledalište s ložama potječu iz 1803. godine, kada je osnovano Kazališno društvo, a današnji izgled potječe iz sredine 19. stoljeća. Posljednjih godina kazalište se obnavlja u sklopu potpune obnove zgrade Arsenala.

Posjetili smo i gradonačelnika Pjerina Bebića koji nas je počastio ručkom što je izazvalo zahvalnost i poštovanje sviju nas. U srijedu je gluhi umjetnik Arnaud Balard iz Francuske održao vrlo zanimljivo predavanje o surdizmu i audizmu.

Audizam je društveno-medicinsko viđenje gluhoće kao invalidnosti, patnje koju treba liječiti, osjetilnog nedostatka kojega treba popraviti te smatra da s tim nedostatkom treba djelovati vrlo rano.

Surdizam je umjetnički, filozofski i kulturni pokret koji omogućuje gluhima razmjenu ideja identiteta te kulturnih, političkih i filozofskih pitanja. Pojam gluhi važan je jer uključuje sve koji su dio kulture gluhih i povezuje one koji znaju znakovni jezik, dijele iste vrijednosti i likovnu kulturu Gluhih. Iznad svega, ovaj pojam ne spominje audiogram, odnosno rezultate ispitivanja sluha.

Brojni pokreti poput dadaizma, kubizma, fovizma i nadrealizma obilježili su povijest umjetnosti. Predavanje pokušava odgovoriti

na pitanje može li surdizam učiniti isto. Kada umjetnik individualno radi, on predstavlja sebe, a ne grupu. Međutim, kada se umjetnici udruže pod istim pokretom, postaju zamijećeni u društvu. Zajedničko ime za grupu jamči prepoznatljivost.

sve što dotiče, izbliza i izdaleka, gluhoću i gluhe i njihovo mjesto u društvenom prostoru.

Tražimo naš pokret kao nosač kreativnosti, inkluzije, komplementarnosti i uzajamnog obogaćivanja. Umjetnički ćemo se

Vratit ćemo poštovanje onima koji su branili i nosili naš potencijal svima, bez skrivanja, usprkos preprekama, tijekom Gluhe Povijesti. Poznati i nepoznati nosili su vjeru surdizma do nas, čak je nisu eksplicitno imenovali. Na nama ja da je ponovo odredimo, da nas poveže i da radimo na tome da učinimo vidljivim i stvarnim naše društveno mjesto.

**Audizam ocrnjuje,
Gluhoća dočekuje,
Surdizam otkriva.**

Četvrtak smo iskoristili po slobodnom izboru; uglavnom smo vrijeme proveli na otoku Braču, u Supetru, uživajući na njegovim prekrasnim plažama i suncu.

U petak je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu došlo vrijeme da si kažemo doviđenja, a dar na kraju za sve bilo je proglašenje pobjednika i uručenje nagrada najuspješnijima u likovnom stvaralaštvu. Prvo mjesto osvojio je Dmitry Mirilenko iz Rusije za

1. mjesto "Nebeska luka", Dmitry Mirilenko iz Rusije

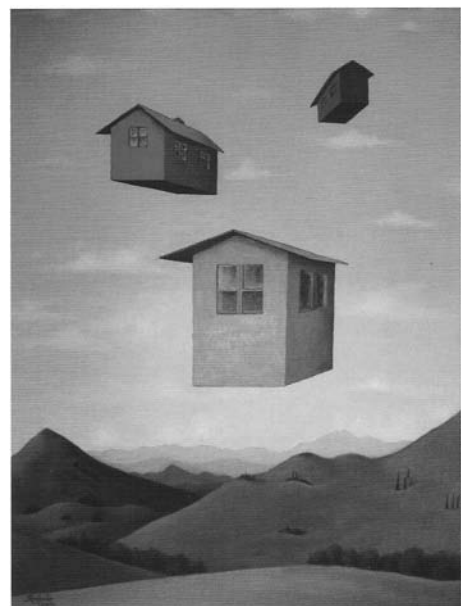
Američki gluhi umjetnici na temelju ove spoznaje pokrenuli su Devia pokret, koji je nastupio prije 30 godina, a pokrenula ga je američka umjetnica Betty G. Miller. Pokret okuplja umjetnike koji stvaraju likovnu umjetnost na temelju iskustva gluhih. Nastalo umjetničko djelo može biti rad gluhog ili čujućeg umjetnika, ali mora se temeljiti na iskustvu Gluhih. Grupa umjetnika svakodnevno se širi, a mnogo mladih umjetnika tvrdi da su dio Devia pokreta.

U Europi pak 2009. započinje pokret surdisme (Pi Sourd), za kojeg Arnaud Balard piše manifest: Mi, surdisti, predlažemo da se izražavamo literaturom, kazalištem, filmom, slikarstvom, skulpturama ili drugim oblicima izražavanja, izražavajući

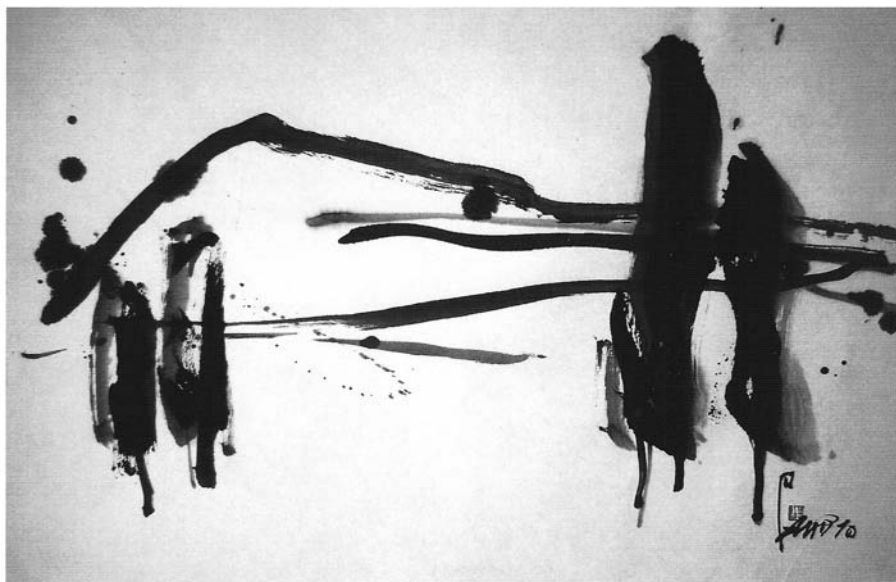
mobilizirati kako bismo stvorili stanje duha koje želi jedan prosvijećen stav koji svi mogu dijeliti. Pod uvjetom da lingvističke posebnosti budu prepoznate i prihvaćene po pravoj vrijednosti te da komunikacija i vrijednosti izmjenjivanja, poštovanja i jednakosti budu podijeljene.

Mi želimo da surdizam stvara i potiče surditude kod drugih; da bude most između vas i nas, prijelaz koji svatko može slobodno savladati. Mi branimo i mobiliziramo našim umjetničkim sredstvima, bez dvoličnosti, kako bismo stvorili mjesto toj lingvističkoj posebnosti i sociokulturi gluhe zajednice.

Tražimo umjetnički izražaj na, o i putem Znakovnog jezika kao poveznicu društvenog jedinstva, a ne kao lingvističku i kulturnu podjelu.

2. mjesto Caputo Ruggieri

3. mjesto "Čempresi", Ming Sheng Pi

rad „Nebeska luka“ ; drugo mjesto pripalo je Talijanu Caputu Ruggieru, a treće našem umjet-

niku Ming Sheng Piu sa slikom „Čempresi“.

Uslijedio je šlag na kraju u organizaciji udruge „Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih - DLAN“, predstava Gulliverova putovanja koju su svi oduševljeno pratili kao i klapa Kvartet Porat iz Podstrane čije smo pjevanje „slušali“ preko videozida.

Razišli smo se poslije bogate večere i veselog druženja u splitskoj noći, bogatiji za toliko puno doživljaja i ljepota.

Lino Ujčić

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti

SURDIZAM

PRAVA GLUHIH

Mi, Gluhi, odbijamo bilo koju diskriminaciju koju je stvorila jedinstvena i tiranska društveno-medicinska vizija koja se zove Audism (diskriminacija protiv gluhih osoba) i koja je razlog našeg zatvaranja, umanjenja vrijednosti i poricanja našeg identiteta.

Doista, ako audisti smatraju da je gluhoća invalidnost, bolest koju treba liječiti, osjetilni nedostatak kojeg treba popraviti te ako smatraju da se mora djelovati vrlo rano kako bi uklonili taj nedostatak, mi, Gluhi, ne vidimo to na takav način i želimo to izraziti snažno, ali ponosno.

Ovaj manifest je snažno zastupanje kako bismo se izjasnili još jednom

da smo Gluhi, da, ali nismo osobe s invaliditetom. Mi ne želimo da se na nas gleda iz tog aspekta koji nas otuđuje mentalno i intelektualno, gdje smo mi svi jednostavno pojedinci koji su izgubili sluh.

Kako bismo se mogli dokazati kao "ostali", ali sigurno ne "manje vrijedni", moramo se suprotstaviti tom razmišljanju te ga promijeniti. Moramo se zajedno mobilizirati kako bismo se vratili na svoje pravo društveno, političko i javno mjesto za osobe koje su izgubile sluh.

Gluhoća je povezivanje, ona postavlja razmjenu između dvoje, a prikazuje nedijeljenu komunikaciju. To nije samo na početku. Nitko nije sam gluh, obično smo gluhi u odnosu na druge. Prema tome, treba promijeniti stajalište te druge osobe.

MANIFEST PRAVA GLUHIH

Pravo gluhih je umjetnički pokret, filozofske i kulturne vrijednosti, koji se bori protiv opskurantizma koji je i dalje aktualan i koji nas čini zatvorenicima naših razmišljanja, a pogotovo naših sudbina nad kojima nemamo stvarno pravo pokreta. Dakle, pravo gluhih je poziv i pokazivanje znakova u javnim prostorima i prema tome, on mora biti jasno napisan, pročitano, znakovano i dijeljen kako bi mogao i dalje postojati.

Stoga ovaj manifest jasno pokazuje emancipaciju koja pobija prevladavajuće mišljenje i cenzuru koju nudi audism (diskriminacija protiv gluhih osoba). To je intelektualni i umjetnički pokret "PI Gluhi", a time podrazumijevamo sljedeće:

Mi, borci za prava gluhih, predlažemo mogućnost izražavanja

u književnosti, kazalištu, filmu, slikarstvu, kiparstvu ili nekim drugim oblikom, istražujući sve što je vezano za gluhoću i Gluhe, direktno ili indirektno, te za njihovo mjesto u društvenom životu.

Zahtijevamo da se naš pokret prizna kao pokret za kreativnost, za uključivanje, za međusobno pomaganje i obogaćivanje.

Mi ćemo se sastati za umjetničke svrhe kako bismo napravili atmosferu za gluhoću koja će imati jasan stav koji mogu dijeliti svi. Pod uvjetom da svi dijele jezičnu posebnost koja će biti prepoznata

i prihvaćena prema svojoj vrijednosti i pod uvjetom da svi dijele komunikaciju i razmjenu vrijednosti, poštivanje i jednakost.

Dakle, mi želimo da pokret prava gluhih stvara i potiče osjećaj za gluhoću kod drugih; da bude most između vas i nas, prolaz kojeg svatko može slobodno proći.

Mi se branimo i borimo našim umjetničkim sredstvima, bez dvosmislenosti, kako bismo ponudili jezične i sociokulturne specifičnosti zajednice gluhih.

Borimo se za umjetničko

izražavanje, pomoću Znakovnog jezika, kao društveno povezivanje, a ne kao jezičnu i kulturnu podjelu.

Dajemo počast onima koji su branili naš potencijal usprkos preprekama, kroz Povijest Gluhih osoba.

Poznati ili nepoznati, oni su imali vjeru u prava gluhih do današnjih dana, čak i bez direktnog priznanja istog. Sad se mi moramo definirati, povezati, raditi kako bismo pokazali naš pravi društveni položaj.

Pokret Pravo gluhih želi biti kolektivni međunarodni pokret i sadrži pozitivnu filozofiju, koja se bori i koja uključuje, konstruktivan je te nam se oni koji dijele te vrijednosti mogu pridružiti.

Mičemo predrasude, potičemo kreativnost i apeliramo na nove snage u zajednici u duhu univerzalnosti, izvan nacionalnih granica.

Braćo, dopustite da se ujedinito i da se izrazimo u pokretu za pravo gluhih!

Diskriminacija protiv gluhih osoba ponižava,
Gluhoća prima

Pokret za prava gluhih nas budi.

Kad kod djeteta vidimo samo negativne aspekte koje treba popraviti, odvajajući ih od ostatka njegove osobnosti, postoji opasnost da ćemo sve svoditi samo na taj slušni aspekt.

Dijete nema samo uho. Ono je cjelina koja samo traži da se uzmu u obzir njegove specifičnosti, njegove ovlasti, njegove vlastite potrebe. Ono je gluho, da, ali ta

činjenica se ne bi trebala zaustaviti samo na tome i treba se preseliti percipirati od strane okoline kao nedostatak. Moramo gledati drugačije: ono samo doživljava i percipira stvari na drugi način.

Gluhoća nije nešto što možemo odvojiti od ostatka tijela jer ona oblikuje pojedinca. Dakle, mora se ponuditi slušni alat, da percipiramo svijet samo pomoću tog alata, bez obzira na osobine pojedinca, bez postavljanja u određeno mjesto koje pripada Povijesti gluhih, bez davanja jezika koji će mu omogućiti da stekne znanja jednako kao druge osobe; to je kao da mu dajete težak teret. To je teret i odgovornost za sebe, i sve to unutar gotovo potpune kognitivne i psihičke osamljenosti.

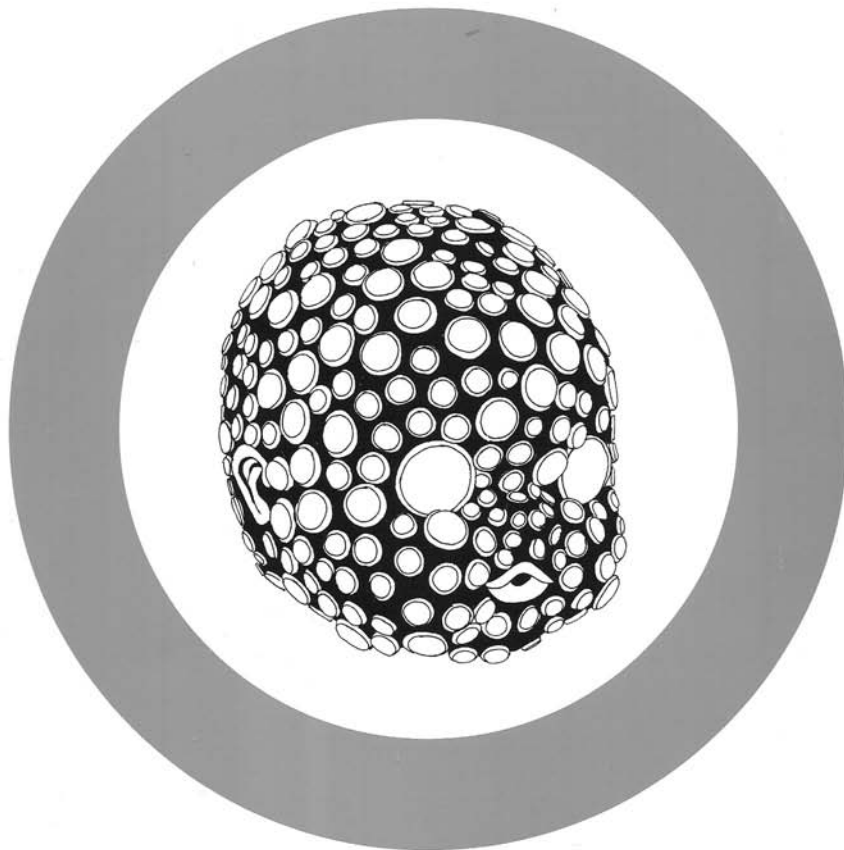
Alat i dalje ostaje alat, a dijete ostaje dijete.

Ako društvo, ako pokret prava mladih, ne podržava njegov osobni put, mi smo kolektivno odgovorni. Čak smo i krivi, jer smo sve sveli samo na alat i zatvorili mu vrata i druge mogućnosti.

Gluhoća se i dalje smatra bolešću, osjetilnom ili mentalnom. Trenutno, WHO (Svjetska zdravstvena organizacija) ubraja ju među 10 glavnih bolesti koje se mora otkriti po rođenju te ih odmah početi liječiti.

Ja sam gluhi umjetnik i s ovim radom odbijam medicinsko razmišljanje i diskriminaciju koja zamišlja moguću prisiljenu integraciju, koja podrazumijeva korištenje preostalog sluha, rehabilitaciju riječi, ali koja zaboravlja

LE SURDISME

**ARNAUD
BALARD**

Znakovni jezik, kao način pristupanja znanju i komunikaciji.

Izoliranje djeteta čini ga krhkim, ono ima, kao i svi ostali, jednaka prava dijeliti svoje iskustvo gluhoće sa svojim vršnjacima: bilo da su djeca, mladi ljudi ili odrasli. Kad oni ne bi imali tu mogućnost sukoba, razmjene i solidarnosti, tada bi on poricao vlastiti identitet. Znakovni jezik ne ide protiv alata, on ga ispunjava, ukoliko je to izbor. No, u svakom slučaju, alat dovoljno pomaže procvatu kada je osoba gluha.

Gluho dijete će ostati gluho cijeli život, čak i s današnjom opremom. Evo odakle je nastao moj umjetnički koncept: kada pojedinačni izbori postaju dio velikog i kolektivnog pokreta i tako oblikuju Povijest gluhih.

Što je s našom sadašnjošću i budućnošću suočenim s ovim izborom, koje se u velikim razmjerima ponavljaju, zabrinjavaju zajednicu gluhih?

A što ja mogu učiniti, kao gluhi umjetnik, kako bih se suprotstavio izazovima ove tabu teme?

© Arnaud Balard - 2009

© Arnaud Balard - 2009

Ja koristim dječje igračke različitih marki, igračke na gumbе, prikaze unutarnjeg uha, pribor slušnog pomagala, slušna pomagala za oporavak i različite materijale (smola, metal, tkanina, ...).

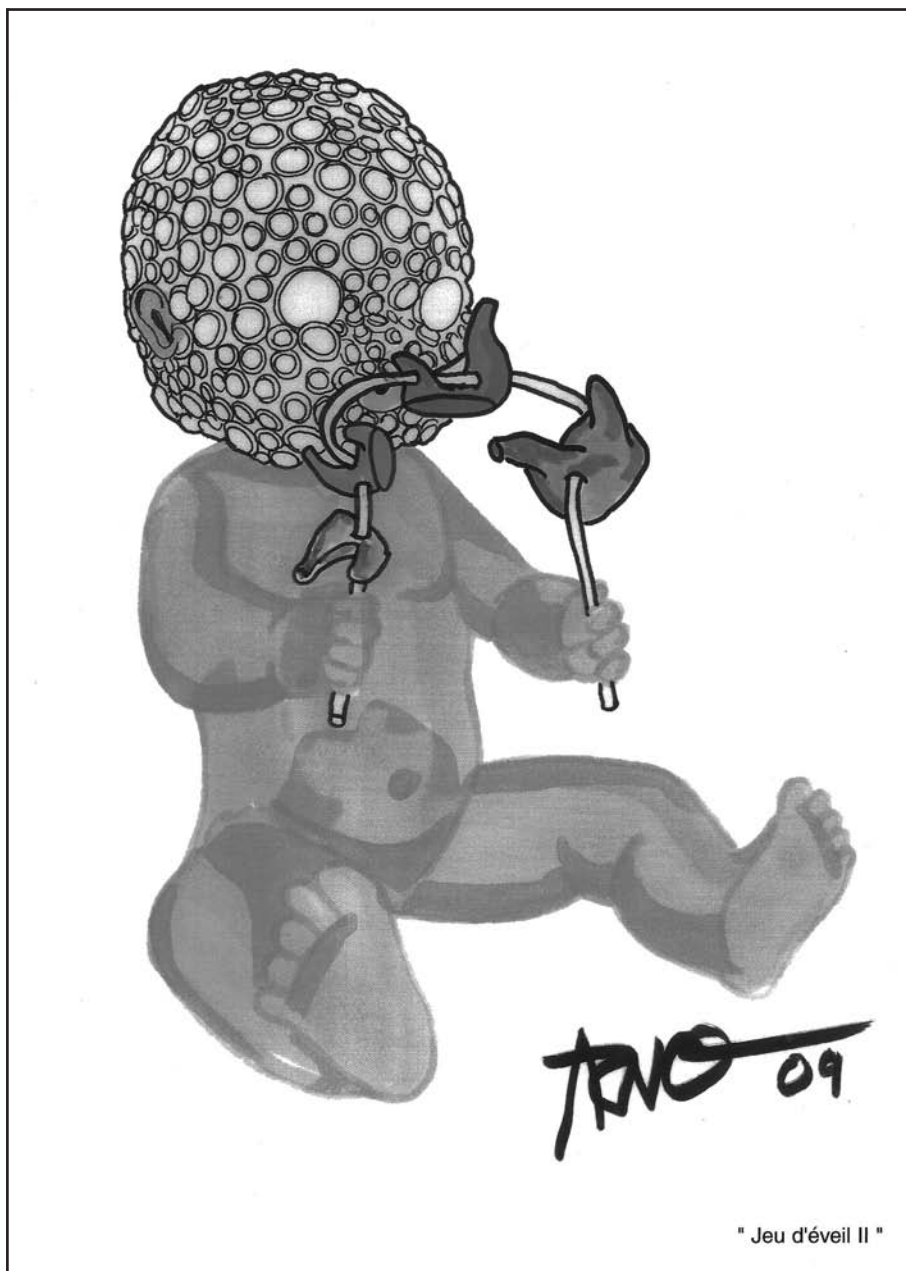
Također, pretvaram simbole, ikone, predmete u drugu dimenziju. Na primjer, pretvaram blokirano uho, stavljajući bateriju, gumb ili ikonu Opata s Mačem na tijelo gluhog djeteta.

Želim poticati različito razmišljanje i empatijske, društvene, kulturne, umjetničke, političke, psihološke reakcije. Od ravnodušnosti do ekscesa! Također me zanima reakcija pojedinca protiv kolektivnog fenomena.

U tom smislu dalje želim dijalog, te nadu razmjene na kojoj je moj projekt izgrađen i ako mogu uvjeriti bar jednog pojedinca da se ne

smije fokusirati samo na sluh, tko zna, možda sam uspio potkopati društveni i kulturni temelj?

odabrao i pripremio iz brošure Arnauda balarda "Le Surdisme" Angel Naumovski

"Jeu d'éveil II"

BUDO NA SUPER TALENT SHOW-U

.... Vidjet ćemo i nastup najupečatljivijeg kandidata ovogodišnje zagrebačke audicije, a radi se o nastupu dvadesetpetogodišnjaka Sabahudina, zvanog Budo, koji od rođenja ne čuje. Impresionirao je žiri svojom glumom, a govorom tijela je uspio vizualizirati i opisati život ljudi sa sličnim hendikepima. Enis ga je opisao kao hrabrog dečka te izjavio: "Sviđa mi se što je gluma vezana za ljude s hendikepom. Sve sam mogao vizualno (govorom tijela) shvatiti. Čestitam ti na velikoj hrabrosti što si došao i budi ponosan što si dobar primjer drugima. Obilježio si ovaj Supertalent, ostat ćeš u pamćenju meni i drugima."

....

<http://supertalent.novativ.hr/clanak/strumf-protiv-gangi-gusla-i-lirica.html>

.... Najupečatljiviji kandidat je bio dvadesetpetogodišnjak Sabahudin, zvan Budo, koji od rođenja ne čuje. Impresionirao je žiri svojom glumom, a govorom tijela je uspio vizualizirati i opisati život ljudi sa sličnim hendikepima. Enis ga je opisao kao hrabrog dečka koji bi trebao biti primjer drugima. Ostali članovi žirija su se u potpunosti složili s Enisovim mišljenjem kako je Budo zasad obilježio ovu sezonu Supertalenta te će im ostati u nezaboravnom sjećanju. ...

http://dnevnik.hr/showbizz/mladi_i_neizbježni/gluhonijemi-budo-postao-zvijezda-nove-sezone-supertalenta.html

Pod plavom štrumfovskom maskom skrio se imitator Luka Klasan, a na scenu ćemo vidjeti i dvadesetpetogodišnjeg Sabahudina, zvanog Budo koji dolazi iz Kazališta gluhih Dlan.

Uz štrumfa i glumca Budu, u nedjelju ćemo imati prilike vidjeti i nastup 13-godišnja mažoretkinje Dore Brnović, čiji je nastup od žirija izazvao riječi hvale.

Bez dileme zanimljiv gledateljima će biti nastup 19-godišnjeg Jure Miloša koji gange pjeva od svoje sedme godine.

<http://www.tportal.hr/showtime/tv/154811/strumf-protiv-gangi-i-gusla.html>

JAPANSKI HUMOR GLUHIH

Želim vam ispričati nekoliko japanskih viceva s objašnjenjem japanskih običaja.

1. Sprovod

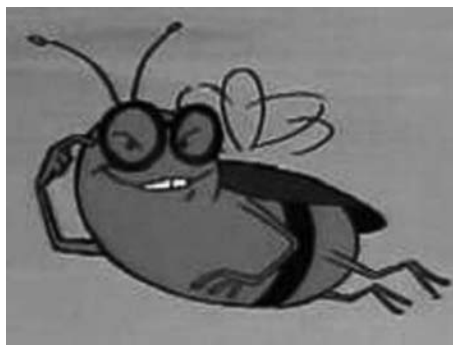
Sprovodi u Japanu ovako izgledaju: ljudi izgovaraju budističke sutre (molitve) za pokojnika, budni su do idućeg dana i odaju posljednju počast na pogrebu, nakon čega slijedi kremiranje, a ostaci se pale na groblju.

Jednog dana umro je starac. Taj je starac imao ženu, a oboje su bili gluhi. Pozvan je budist da održi sutru (molitvu) za starca. Nakon nekog vremena, njegova je žena zatražila od budista da prekine govor. "Oprostite, želim prevoditelja. Budući da je moj muž gluhi, ne može čuti Vašu sutru".

"Kako želite." Tumač je stigao nakon poziva. Budist je opet započeo sutru. Nakon nekog vremena, žena ponovno prekine govor. "Što je sada?" upita budist.

"Moj suprug ne vidi prevoditelja. Ne može razumjeti sutru. To je istina." Otvorila je lijes i počela buditi supruga. Starac se probudio. "Molim te, gledaj u prevoditelja."

"Naravno", odgovori starac. Starac i njegova supruga gledali su u prevoditelja. Sutra je završila.

"Puno Vam hvala na Vašoj vrlo prosvjetljujućoj sutri", rekao je bračni par.

"Nema problema, to je bilo novo iskustvo." Tek tada su primijetili da je starac oživio.

2. Poklon

U Japanu je jako izražen običaj uljudnog ponašanja i pristojnosti u odnosima s drugim ljudima. Postoje pravila o tome kako i kada dati poklone i uzvratiti li poklonom ili ne. Ako netko da poklon i zauzvrat dobije poklon na određeni način, znači da između tih osoba postoji ljudski odnos. Osoba koja prima poklone, a ne daje ih (u situacijama kada treba uzvratiti poklonom) moralno je dužna dati poklon.

"Tumaranai mono desuga" je fraza koja se koristi u većini situacija koje uključuju davanje poklona. Prevodi se ovako: "To je samo sitnica". To ne znači da je poklon sitnica. Fraza znači da je poklon sitnica samo u usporedbi s karakterom primatelja. To je jedan od načina izražavanja skromnosti tipičnih za Japan.

Gluha žena došla je u kuću svog gluhog prijatelja s poklonom.

Dok mu ga je predavala rekla je: "Slatkiši su izvrsni. Sigurna sam da će ti se svidjeti!"

On je rekao: "Vau! Hvala ti!" i otvorio kutiju. Ponudio je i njoj slatkiše. Jeli su slatkiše. "Ovo je stvarno dobro".

Rekao je da je u kutiji puno slatkiša i da ih gluha žena pola uzme sa sobom. Otišla je s polovicom slatkiša koje je donijela.

3. Život nakon smrti

Japanska slika života nakon smrti temelji se na taoizmu i budizmu. Život nakon smrti po taoizmu te pravedna kazna koja predstavlja prevladavajući stav u budizmu pomiješani su i konačno formirani u Kini. To je za Japance pakao. Pakao nije originalno budistički. Postoje 24 glavna pakla – uključujući pet taoističkih, npr. Sento-Jigoku (nožem oblikovan pakao), Hariyama-Jigoku (pakao jastučić za pribadače) i Tinoike-Jigoku (pakao krvavi ribnjak).

Slični su japanskim. Sve te vrste pakla posjeduje kralj Erna (Enma). On je bio sudac koji je razmatrao grijehe pokojnika i odlučivao je u koji pakao pokojnik treba otići. To se prenosilo s generacije na generaciju. Moja baka pričala mi je priče o nebu i paklu.

Gluhi dječak slušao je priče o nebu i paklu koje mu je pričala njegova gluha baka. Jednog dana pitao je baku gdje će on otići kada umre jer nije čuo priče.

"Gdje ću otići kad umrem?" pitao je.

"Otići ćeš u pakao i presudit će ti kralj Enma." reče mu baka.

"Kako ću komunicirati s kraljem Enmom? Zna li on japanski zna-

kovni jezik?" Zbog tako teškog pitanja baki se zavezao jezik.

"Pa, gluhi čekaju prevoditelja da kaže što je kralj Enma odlučio. Ustvari, gluhima kralj Enma kasni s odlukom. Zato ne mogu nigdje otići, ni u pakao ni u nebo. O tome nije napisana priča."

Ispričao sam tri primjera viceva gluhih iz Japana. Vicevi su povezani s japanskom kulturom pa ih ljudi koji ne razumiju tu kulturu ne mogu shvatiti.

pripremio Angel Naumovski

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimlj

GLUHA DJEVOJČICA GLAZBENIM TALENTOM ZBUNILA LIJEČNIKE

Unuka popularnog britanskog redatelja Kena Loacha ostala je gluha nakon teškog meningitisa. Liječnici su mislili da nikada neće uživati u glazbi

Daily Mail Holly Loach ostala je potpuno gluha kao dijete

Britanka Holly Loach (10) iz Bristola, unuka popularnog redatelja Kena Loacha, ostala je potpuno gluha nakon meningitisa još kao 13-mjesečno dijete. Liječnici su rekli njezinim očajnim roditeljima, talentiranim glazbenicima Hannah i Mikeu, kako nikada neće čuti ni moći u potpunosti cijiniti glazbu.

Ipak, pobijedila je liječničke prognoze i postala talentirana pijanistica. Holly su ugradili umjetnu pužnicu u desno uho u veljači 2001. godine, a sedam godina poslije ugradili su joj drugu u lijevo uho. Mogla je čuti glazbu, ali još teško interpretira različite zvukove.

- Svirala sam za balet dok sam bila trudna s Holly. Slušala je

Chopina još u maternici - rekla je Hannah, profesorica glazbe, koja ima još dvoje djece, Marthu (11) i Jamesa (7).

Holly je išla na glazbene terapije kao dio oporavka od meningitisa, ali otkrili su njezin glazbeni talent na natjecanjima u klaviru tek prošle godine.

<http://www.24sata.hr/cudne-vijesti/gluha-djevojica-glazbenim-talentom-zbunila-lijecnike-136494>

pripremio Angel Naumovski

- Čudo je slušati je. Ima nevjerojatni talent. Neopisivo sam ponosna na nju. Nisam željela da joj život obilježi bolest, ali nikada nisam ni zamišljala da može postići ovako nešto - dodala je ponosna majka.

JAPANSKA KULTURA GLUHIH

U Japanu postoji 105 škola za gluhe. Gotovo sve te škole služe se govorom kao načinom komunikacije, a znakovni jezik je zabranjen. Tijekom posljednjih nekoliko godina dolazi polako do pozitivnih promjena pa tako 2006. japanska vlada donosi zakon o potpori neovisnosti osoba s invaliditetom.

Potiče se lokalne vlade da se poveća broj JSL prevoditelja. Zagovornik JSL-a je princeza Akishino koja je studirala kako bi postala prevoditeljica te je 2008. sudjelovala na 38. konferenciji gluhih žena. 2010. gluhi se sastaju da bi podržali donošenje predloženog zakona o znakovnom jeziku.

Jezik i komunikacija

Japanci obično ne koriste govor tijela dok komuniciraju i imaju tendenciju potiskivanja svojih osjećaja.

Umjesto da kontaktiraju očima, gledaju dolje, te se neugodno osjećaju ako moraju gledati ravno.

To ne vrijedi za gluhe osobe. One koriste neverbalnu komunikaciju, kao što je govor tijela i kontakt očima. Kada se vidi takva vrsta komunikacije, kod Japanaca izaziva nelagodu, a gluhi su u teškoj situaciji negoli u drugim zemljama. Japanci čak pokušavaju liječiti gluhe, a i prevladava mišljenje kako su gluhi primitivni.

yubimoji "Tsu" imitira oblik katakana znak "Tsu"

Elementi japanskog znakovnog jezika - JSL

Kao i u drugim znakovnim jezicima, JSL (jednostavno shuwa- „razgovor rukama“) se sastoji od riječi ili znakova i gramatike.

JSL znakovi mogu biti imenice, glagoli, pridjevi ili bilo koji drugi dio rečenice.

Znakovi se sastoje ne samo od geste već i od položaja usta (kowa- „usta govore“ – izricanje standardne japanske riječi sa ili bez zvuka).

Osim znakova i gramatike, JSL ima i yubimoji „pisanje prstima“ (koji je uveden u SAD-u u prvoj polovici 20 st., a sad se rijetko koristi).

Pantomima – miburi - „geste“ koristi se u situacijama u kojima postojeći znakovi nisu dovoljni. Posebna se pozornost polaže na pisani jezik.

Na taj način polako gluhe osobe dobivaju svoje mjesto u društvu i bivaju priznati kao manjinska skupina.

pripremio Lino Ujčić

SREĆA ILI NESREĆA?

Šezdesetčetverogodišnji Indijac Gauri Benerjee bio je već 20 godina slijep. Kad je glavom udario u dovratnik, mogao je od tog trenutka ponovno gledati. Čovjek se razveselio i zahvalio Bogu, no trenutak kasnije otkrio je da ništa više ne čuje - zbog udarca je izgubio sluh. Gauri,

koji je cijelog života bio skroman čovjek, to nije primio tragično. „Bolje je biti gluh nego slijep“, rekao je.

Egon Fein: „1000 nevjerovatnih činjenica“, Mozaik knjiga

pripremio Angel Naumovski

GLUHI LJUDI MOGU „RAZVITI SUPER VID“

Kod ljudi koji su gluhi od rođenja može se razviti oblik „super vida“ kako bi tijelo kompenziralo gubitak sluha.

Znanstvenici vjeruju da se mozak prilagođava gubitku sluha tako što se prebacuje na poboljšavanje vida. Dijelovi mozga koji inače otkrivaju otkud dolazi zvuk mogu se „naučiti“ raditi isti posao koristeći umjesto toga viziju.

Istraživači su do otkrića došli proučavanjem mačaka, jedinih životinja, osim čovjeka, koje mogu biti rođene gluhe. Ljudi koji su rođeni gluhi ili slijepi često opisuju svoja preostala osjetila kao da su pojačana.

Neki stručnjaci vjeruju da gubitak jednog osjetila u ranijem dijelu života u vrijeme kad se živčane veze još stvaraju omogućava mozgu da se prebaci na drugo osjetilo i tako nadoknadi izgubljeno.

Znanstvenici su otkrili kako se kod gluhih mačaka određena područja mozga koja obično obrađuju ulazne informacije u obliku zvukova odjedanput reorganiziraju.

Područje mozga koje bi inače pokupilo periferne zvukove odjedanput se prebacuje kako bi poboljšalo periferni vid. Kao rezultat toga, gluhe mačke, a vjerojatno i ljudi koji su rođeni gluhi, mogu imati poboljšane sposobnosti za promatranje pokretnih objekata.

Voditelj istraživanja dr. Stephen Lomber, iz Centra za mozak i um pri Sveučilištu Zapadni Ontario, je rekao: „Mozak je vrlo efikasan i ne dopušta neiskorištenom prostoru da jednostavno propada.“ „Mozak želi kompenzirati izgubljeno osjetilo s poboljšanjem koje će imati koristi. Na primjer, ako ste gluhi, imali biste koristi ako bi perifernim vidom mogli vidjeti auto koji vam prilazi, jer očito ga ne možete čuti kako vam se približava sa strane; isto vrijedi za procjenu preciznijeg otkrivanja koliko brzo se nešto kreće.“

Dr. Lomber i njegov tim provode istraživanja za poboljšavanje razumijevanja o tome kako mozak obrađuje kohlearne implantate, uređaje koji mogu pomoći gluhima da ponovno čuju.

Pitanje na koje žele odgovoriti je što se događa nakon što se mozak prebaci na nadoknadu gubitka sluha, a sluh se putem

kohlearnih implantata povratiti?

„Analogija koju koristim je: ako ne koristite svoju vikendicu i posudite ju prijatelju, a on se nakon nekog vremena osjeti ugodno i možda premjesti namještaj te se tehnički i useli u vašu vikendicu,“ objašnjava dr. Lomber. „E sad, možda se on više i ne želi iseliti iako biste vi htjeli svoju vikendicu natrag.“

<http://www.centar-zdravlja.net/zanimljivosti/2562/gluhi-ljudi-mogu-%e2%80%99erazviti-super-vid%e2%80%9c/>

pripremio Angel Naumovski

SVJETLOVIR JE NEOBIČNO GLAZBALO ČIJI ZVUK “ČUJU” I GLUHI

Glazba koja se vidi i u spektru boja bit će predstavljena u ciklusu Pianofortissimo u Hrvatskom glazbenom zavodu na subotnjem koncertu sastava Orient Expressto čiji je začetnik Matej Meštrović, pijanist udružen s pijanisticom Kristinom Bjelopavlović i udaraljkašem Bornom Šercarom.

”Svjetlostbena” sprava

– Gordana i Zorislav Šojat osvijetlit će cijeli prostor Glazbenog zavoda od ulaza i garderoba, stubišta pa sve do dvorane – kaže Meštrović. No od svih njegovih skladbi u autorskoj večeri, posljednja na rasporedu Herzegovina – The Land of Light – donosi iznenađenje. Šojati u njezinoj izvedbi sudjeluju svjetlovirom, “svjetlostbenom” spravom koja preko klavijature reagira na sve podražaje svirača stvarajući spektre boja i slika.

– Svaki ton ima svoj reflektor, a kada se svira forte uključuje se i njih desetak – kaže Matej. O prevođenju tonova u boje sanjali su i filozofi, pisci, skladatelji poput Leibniza, Newtona, Goethea ili Skrajbina. Današnja

tehnologija omogućila je naporom i inovacijom Gordane i Zorislava Šojata ostvarenje tih snova i na svoj je način jedinstven patent koji je izazov i izvođačima uživo i slušateljima u potrazi za novim iskustvom.

Zagreb je na početku

Orient Expressto se nakon Dana hrvatske glazbe u Beču, Samobora i Tokija, vratio Zagrebu i prvi put će Meštrovićevu skladbu predstaviti u novom glazbeno-svjetlosnom obliku.

– Razmišljao sam i kako publici opustiti da uživa u glazbi. Lako je to u kakvom klubu, ali htio sam da se to dogodi upravo u Glazbenom zavodu, mjestu klasičnih koncerata. Uigrani

smo tim koji spaja svoju energiju s glazbom i nadam se da će nam to uspjeti – govori Matej. Gost koncerta je i Paolo Ciminno na tamburellu.

<http://www.vecernji.hr/kultura/svjetlovir-je-neobicno-glazbalo-ciji-zvuk-cuju-gluhi-clanak-112650>

pripremio Angel Naumovski

NEBOJŠA VAVRA EKSKLUZIVNO ZA NINA-U IZ JUŽNOAFRIČKE REPUBLIKE: USPJELI SMO! SADA ĆE SE PRAVA GLUHIH I NAGLUHIH OSOBA MORATI POŠTIVATI

Sarajevo, 26. srpanj (NINA)

Predsjednik Saveza gluhih i nagluhih osoba BiH Nebojša Vavra vratio se sinoć iz Južnoafričke Republike gdje je na kongresu Svjetske federacije gluhih i nagluhih osoba 17. srpnja imenovan članom Upravnog odbora. Na Zračnoj luci Sarejevo dočekali su ga članovi Saveza gluhih i nagluhih osoba BiH koji su ga pljeskom pozdravili i proslavili što je bh. Savez primljen u tu svjetsku organizaciju, a samo za NINA-u ekskluzivno je govorio o svemu što je dogovoreno i što ga čeka u narednom periodu.

Vidno uzbuđen, Vavra je izrazio zadovoljstvo zbog postignutog uspjeha, ali je svjestan odgovornosti koju sada obnaša kao člana UO.

„Petnaest osoba se borilo da postane članica Upravnog odbora. 172 zemlje su se nadmetale za tu poziciju. Mislio sam da neću uspjeti, da ima pametnijih od mene. Ali, evo, uspio sam. Ponosan sam što sam iz Bosne i Hercegovine i što smo to uspjeli, iako smo mala zemlja“, kazao je Vavra. Predsjednik Saveza gluhih i nagluhih osoba BiH sada je zadužen za provođenje prava gluhih u okviru UN-ove konvencije o ljudskim pravima.

Njegov zadatak nije ni malo lagan. Ukoliko u bilo kojem dijelu svijeta dođe do kršenja prava gluhih i nagluhih osoba koja su zagarantirana UN-ovom konvencijom o ljudskim pravima, Vavra će morati otputovati u tu zemlju i što kraćem vremenskom roku reagirati i riješiti ga.

„UN se mora slušati. Ali nažalost, Konvencija se ne sprovodi svugdje. Često se krše prava gluhih i nagluhih osoba, i to se sada mora popraviti. I u BiH ta Konvencija je usvojena, ali se ne sprovodi. Od sutra (op.a. danas) radimo punom parom“, poručio je Vavra.

na slici desno: Nebojša Vavra

Ovo je svakako prekretnica ne samo za Savez nego i za cijelu Bosnu i Hercegovinu, jer sada i one zemlje koje nisu znale za malu zemlju poput BiH, sada znaju. Znaju i to da smo jedna od 76 zemalja svijeta koja je usvojila Zakon o znakovnom jeziku, za razliku od naših susjeda i ostalih 60 zemalja svijeta koje nisu.

Ali to ne znaju zahvaljujući našim vlastima jer se oni nisu ni potrudili da financiraju njegovo putovanje. Naime, predsjednik Saveza gluhih i nagluhih osoba BiH put u Južnoafričku Republiku financirao je sam, a koštao je više od 7.000 KM.

„Put sam platio privatno. Mogao sam odustati, ali nisam. Velika volja i želja su me odvele i uspio sam i primljeni smo u Upravni od-

bor.“ Kako je Vavra kazao veliki problem u funkcioniranju Saveza je taj što nismo na proračunu, te novac dobijaju samo kada apliciraju na neke projekte. Vavra kaže kako shvata tešku situaciju zbog neformiranja vlasti na državnoj razini i Vijeća ministara, ali ističu da i oni imaju velikih problema.

„Problem je što kad se kaže invalidi gluhi bivaju zapostavljeni u toj kategoriji. A Svjetska organizacija invalida nalaže da nema diskriminacije, da smo svi ravnopravni.“ No, situacija će se ipak morati mijenjati, jer bh. vlasti sada imaju veliku odgovornost prema ovoj kategoriji koja je za svoja prava konačno i dobila zaštitu ulaskom u UO Svjetske federacije gluhih i nagluhih osoba.

Već na konferenciji koja će biti održana iduće godine u Australiji radit će se na izmjeni zakona i članova kako bi se prilagodili i u njih bila uvrštena prava gluhih i nagluhih osoba.

Vavrin mandat traje do 2015. godine i očekuje ga mnogo posla. „Do sada sam većinom radio sam, ali sada ćemo morati podijeliti poslove jer sada se borimo na svjetskom nivou“, kazao je Vavra koji već 1. studenog putuje za Norvešku gdje će biti održana iduća konferencija UO Svjetskog saveza.

Inače, Savez gluhih i nagluhih osoba BiH očekuje mnogo aktivnosti na državnoj i međunarodnoj razini: - EUDY (European Union of the Deaf Youth), koji se sastoji od članica Saveza mladih gluhih ljudi u Europi održat će svoj Camp baš u Bosni i Hercegovini od 6. do 15. srpnja 2012. godine.

Zastava će BiH kao domaćinu biti dodijeljena na konferenciji EUDY-ja koja se održava u oktobru u Madridu - Upravni odbor EUD-a (European Union of the Deaf) održat

će sjednicu u BiH također iduće godine

- Balkanska asocijacija gluhih održat će svoju konferenciju 2012. u BiH.

To su neke od obveza koje će Savez gluhih i nagluhih osoba BiH organizirati u našoj državi. Iduća godina je vrlo bitna za njih jer obilježavaju 65. godina postojanja. Međutim, kako kažu, to je obilježavanje je upitno i ovisit će od financijske situacije.

Prema nezvaničnim podacima oko

20.000 gluhih i nagluhih osoba živi u BiH. Sam Savez broji 23 članice, tj. udruge. Komparacije radi, mala zemlja poput Islanda broji ih oko 200, ali njihova prava se poštuju u potpunosti.

Možda se i buduća vlast, kada se formira na državnoj razini, ugleda na tu malu državu i sve osobe s poteškoćama u sluhu postanu konačno ravnopravni članovi društvene zajednice BiH.

(NINA)

pripremio Angel Naumovski

ljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti - zanimljivosti

EVA LONGORIA NAUČILA SE SPORAZUMIJEVATI ZNAKOVIMA DA UGODI I SVOJIM GLUHIM FANOVIMA

EVA LONGORIA je naučila razgovarati znakovima kako bi mogla komunicirati sa svojim gluhim obožavateljima. Dok je gostovala na dobrotvornoj zabavi koja se održavala za prikupljanje pomoći onima s oštećenjima sluha, Eva je rekla: "Puno je gluhih ljudi došlo na promociju moje kuharice i kupilo knjigu, a ja sam s njima bez problema mogla razgovarati o najdražim receptima".

Eva je inače angažirana u mnogim dobrotvornim organizacijama i trudi se pomagati ljudima s bilo kakvim poremećajem. Sama dolazi iz obitelji u kojoj je odrastala sa sestrom koja boluje od Downovog sindroma.

"Mislim da je uvijek važno podizati svijest o tome da tim manjinama treba pomoć. I sama dolazim iz sličnog okruženja, zbog

sestre, tako da sam sretna što mogu podići svoj glas i pomoći", rekla je 36-godišnja glumica.

http://www.glassrbije.org/info/index.php?option=com_content&view=article&id=32276:eva-longorija-ui-jezik-gluvo-nemih&catid=42:zanimljivosti&Itemid=57

pripremio Angel Naumovski

LADY GAGA SPREMA SE NAUČITI ZNAKOVNI JEZIK KAKO BI MOGLA KOMUNICIRATI S GLUHIM FANOVIMA

LADY GAGA želi naučiti znakovni jezik kako bi mogla komunicirati s gluhim fanovima. Privatne satove kontroverzna pjevačica odlučila je uzeti nakon što je na YouTubeu vidjela snimku svojih gluhih obožavatelja kako pjevuše uz njene hitove.

"Već se zauzela za prava homoseksualaca i progovarala o političkim problemima poput imigracije, a sad želi biti sigurna da se i njeni gluhi obožavatelji osjećaju uključeno.

Jednom kad nauči znakovni jezik moći će im odgovoriti na objavljene videe, a moći će to primijeniti i na predstojećim koncertima", ispričao je američkim medijima neimenovani izvor navodno blizak 25-godišnjoj pjevačkoj zvijezdi.

<http://www.mtv.com.hr/vijesti/lady-gaga-uci-znakovni-jezik>

pripremio Angel Naumovski

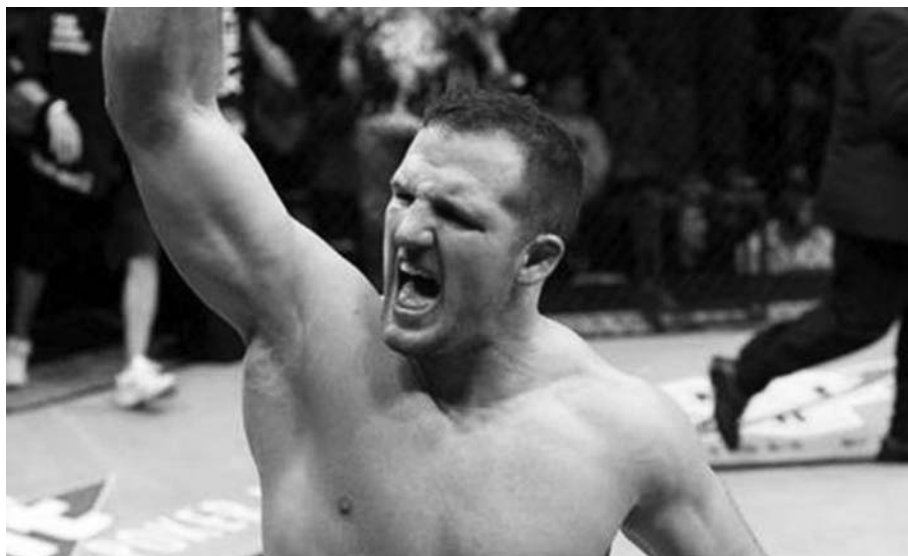
PRVI I JEDINI GLUHI BORAC U UFC-U, MATT HAMILL, SE ODLUČIO POVUĆI IZ AKTIVNOG SPORTA

Prvi i jedini gluhi borac u UFC-u, Matt Hamill, se odlučio povući iz aktivnog sporta. Nakon dva poraza u nizu; posljednjeg koji se dogodio protekle subote na UFC-u 133 od Alexandera Gustafssona, Hamill je rekao dosta.

Razlog odlaska sa samo 34 godine pronašao je u nedostatku motivacije. Karijeru MMA borca završava sa scoreom od 10 pobjeda i četiri poraza. Hamill je također i vlasnik srebrne medalje u hrvanju grčko-rimskim stilom na Olimpijadi gluhih osoba.

“Danas je kraj za mene”, napisao je do danas UFC-ov borac na svojim službenim stranicama.

“Nakon šest godina i 13 borbi u UFC-u, spreman sam objesiti rukavice i oprostiti se od ovog nevjerojatnog sporta. UFC je prema meni bio iznimno korektan dajući mi priliku za lijep život. Ovaj sport mi je također omogućio razne stvari i izvan oktogona. Jednostavno nemam više ono nešto u sebi da bih se mogao boriti što se vidjelo u

zadnje dvije borbe”, dodao je Hamill.

Ovaj 34-godišnjak uvijek je bio primjer pravog sportaša i dokaz što se sve može postići unatoč nekim fizičkim nedostacima. “Primio sam mnogo e-mailova i pisama roditeljima koji su smatrali da njihova gluhonijema djeca nikada neće biti jednaka onima koji čuju”, izjavio je Hamill već 2006., praktički na početku svoje MMA karijere dodavši: “Nadam se da sam pokazao njima i ostalima da svatko može nadjačati svoje

nedostatke i izdignuti se na sam vrh. Potrebno je mnogo rada i odricanja, no sve je moguće.”

I zaista, Matt Hamill je čitavu karijeru služio kao primjer drugima, a na takav način se i povukao.

Nije se želio zadovoljiti lošim nastupima i odlučio je da je možda vrijeme za kraj.

“Želim biti fer prema svojim trenerima koji su najbolji na svijetu. Ovakvim nastupima bih omalovažio njihov rad”, zaključuje Hamill.

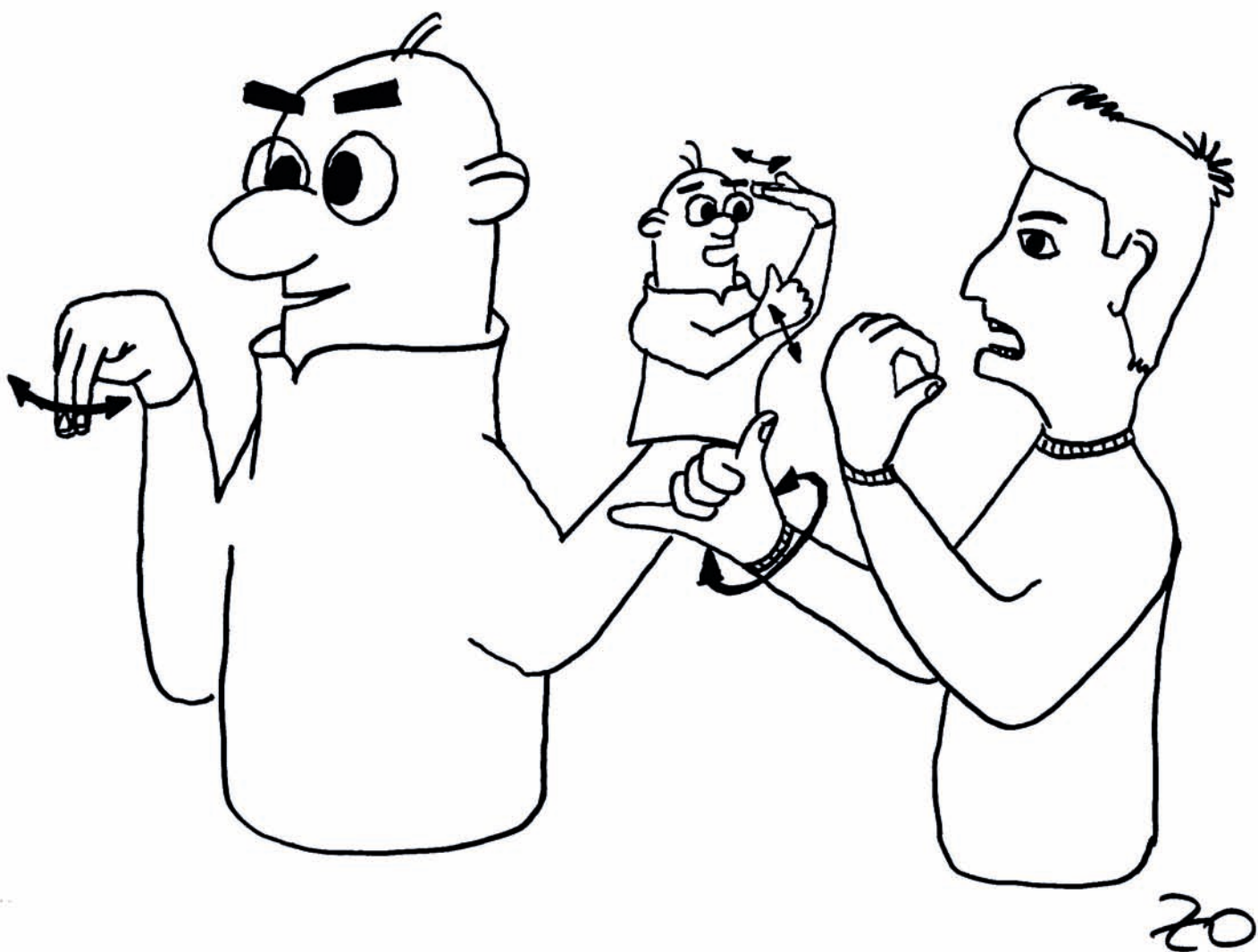
<http://fightsite.hr/ufc/matt-hamill-otisao-kao-velikan-sto-definitivno-i-jest/>

pripremio Angel Naumovski

karikature: Lino Ujčić

karikature: Zlatko Orci

pripremio: Angel Naumovski

Pays invité :
Les Etats-Unis

Udruga za kulturu osoba oštećene sluha Hrvatske "Svujet tišine"
Croatian Association for the Culture of the People with Hearing Impairment "World of Silence"

2. MEĐUNARODNA IZLOŽBA GLUHIH UMJETNIKA U HRVATSKOJ
Split, Stara gradska vijećnica
24.09. - 01.10.2011.

**TIŠINA
U ZAGRLJAJU
JADRANSKOG VALA**

SECOND INTERNATIONAL EXHIBITION OF DEAF ARTISTS IN CROATIA
Split, Old City Hall
September 24 - October 1, 2011

**SILENCE EMBRACED
IN THE ADRIATIC WAVE**